

Kampioenenhuldiging K . B . F . K . Hommage aux champions

Zaterdag 7 maart 2009 om 16.00uur Samedi le 7 mars 2009 à 16.00h
in de zaal à la salle

Feestzaal De Cree – Dorp 78 – 2820 Bonheiden

Inschrijvingen op naam vóór 01-03 Inscriptions à nom avant le 01-03
bij de feestbestuurder, chez le directeur des fêtes,

François Opdebeek
015 / 55 08 19

Alle leden van de K.B.F.K. worden op dit feest verwacht.
Breng vrienden en kennissen mee.
Laten we er samen weer een gezellige avond van maken!

Menu

aperitief

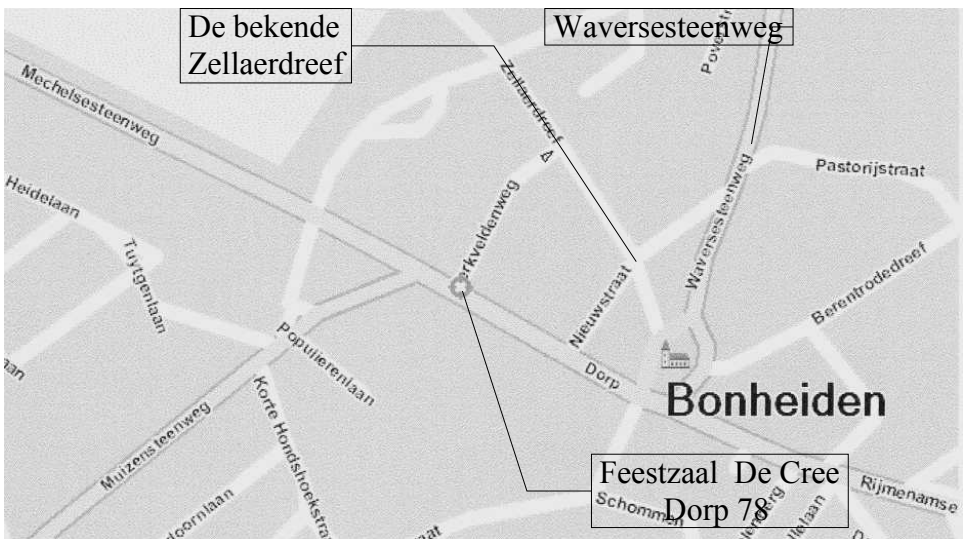
kervelroomsoep

koninginnehapje

kippenbiljetjes archiduc - witloof - kroketjes

roomijs

voor de prijs van € 30 / persoon pour le prix fixé à € 30 / personne
Hoe meer zielen, hoe meer vreugde ! *Plus il y a d'amis, plus il y a de la joie !*

**Algemene
ledenvergadering**

K . B . F . K .

**Assemblée
générale**

Zondag **15 maart** 2009
om **9u30**
in het lokaal Ludwinahuis
Zellaerdreef 2 te Bonheiden

Dimanche **le 15 mars** 2009
à **9h30**
au local Ludwinahuis
Zellaerdreef 2 à Bonheiden

Dagorde

- Verslag van de vorige vergadering
(16-11-2008)
- Briefwisseling
- Vacante functies in het hoofdbestuur
(adjunct-secretaris / ondervoorzitter)
- Verkiezing 1/3 van het hoofdbestuur
tijdens de algemene ledenvergadering
van de maand juni (secretaris, redac-
teur en wedstrijdcommissaris)
- Allerlei
- Het woord aan de leden

Ordre du jour

- Rapport de l'assemblée précédente
(16-11-2008)
- Correspondance
- Fonctions vacantes au comité
directeur (secrétaire-adjoint / vice-
président)
- Élection de 1/3 du comité directeur
à l'assemblée général du mois juin
(secrétaire, rédacteur et commissaire
de concours)
- Divers
- Les membres ont la parole

**Hierbij nodigt het bestuur
alle leden uit aanwezig te zijn**

**À tous nos membres
le comité souhaite la bienvenue**

Is in stilte van ons heengegaan

DE HEER ***Volders Roger***

ECHTGENOOT VAN MEVROUW ***Maria De Mol***

Ere-keurmeester K.B.F.K.

Lid van de Koninklijke Balense Waterslager

Geboren te Balen op 16 maart 1934
en aldaar zachtjes ingeslapen
in RVT 'Ter Vest' op 7 januari 2009

**Het bestuur en de leden van de K.B.F.K.
betuigen hun welgemeend medeleven**

Vooraleer met activiteiten een aanvang te nemen moet de vrijwilliger kennis nemen van de volgende 6 informatie-items.

1. De Koninklijke Belgische Federatie van Kanarieliefhebbers (K.B.F.K.) is een nationale groep van liefhebbers die de cultuur van de kanarievogel, inzonderheid de cultuur van het zangkanarieras Belgische Waterslager, tot **doel** stelt. Dit betekent de rechten en de belangen van de aangesloten leden behartigen, verdedigen en hen diensten verlenen; informatie verstrekken; bevorderen van houden en kweken; opleiden van keurmeesters en organiseren van zangwedstrijden, tot instandhouding en verdere ontwikkeling van het ras.

2. De K.B.F.K. is een **feitelijke vereniging**, met onbaatzuchtige doelstelling en met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden of bestuurders; die geen personen tewerkstelt verbonden door een arbeidsovereenkomst voor werklieden of bedienden.

De **verantwoordelijkheid** voor deze feitelijke vereniging wordt gedragen door haar voorzitter in de persoon van Yvan Vanoirbeek, Vlierstraat 18, 3511 Hasselt.

3. Het statuut van de K.B.F.K. (feitelijke vereniging) heeft voor gevolg dat de K.B.F.K. niet valt onder de aansprakelijkheidsregeling en de verzekeringsplicht (art. 5 en art. 6) van de wet. Bijgevolg vallen de vrijwilligers onder het 'gemeen recht' en kunnen dus **burgerlijk aansprakelijk** gesteld worden voor de schade toegebracht aan derden.

4. Ter bescherming tegen deze mogelijke aansprakelijkheid heeft de K.B.F.K. een **verzekering** afgesloten voor de vereniging, het bestuur, de bestuursleden, de leiders en de aangestelden van de vereniging, de gewone leden en de ouders of voogden die burgerlijk aansprakelijk zijn voor een minderjarig lid (in totaal 250 personen).

Verzekeringsmaatschappij **FIDEA** – Polis Verenigingsleven nr. **AN/30.527.035-0000**

Deze **BA-polis** dekt schade aan personen en aan goederen die werd veroorzaakt: in het verenigingsleven; op weg naar en van de activiteiten; door de gebouwen, de installaties of goederen van de vereniging of door de vereniging in gebruik.

Lichamelijke schade is verzekerd tot € 1.239.467,62; stoffelijke schade tot € 247.893,52 en **rechtsbijstand** tot € 12.394,68 per geval en per verzekerde.

Huurt of gebruikt de vereniging bij gelegenheid een gebouw dat haar niet toebehoort dan verzekert Fidea ook de schade veroorzaakt door vuur, brand, ontploffing, rook en water die de vereniging zou veroorzaken aan dit gebouw (en zijn inhoud). Ook voedselvergiftiging waarvoor de vereniging zou aansprakelijk gesteld worden, door het aanbieden van voeding of dranken, behoort tot de standaarddekking.

5. De K.B.F.K. betaalt een **onkostenvergoeding** op basis van effectief gemaakte onkosten voor verplaatsingen en andere gemaakte onkosten in opdracht van het bestuur.

6. De vrijwilliger kan gegevens vernemen ten aanzien waarvan hij gehouden is tot de **geheimhoudingsplicht** volgens art. 458 van het Strafwetboek.

Wedstrijduitslagen

Koninklijke Hoop in de Toekomst Hoevenen

14-12-2008 / 312 vogels in afgedekte kooien / 24 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag	Ivo Leys 7 p.
In serie	-
In stam	Ivo Leys 25 p.
Meesterzanger	Tamara Bungeneers 120 p.
Kampioen stam	Bertha Geybels 442 p.
Kampioen serie	Bertha Geybels 198 p.
1. Bertha Geybels	442
2. Tamara Bungeneers	440
3. Ivo Leys	418
4. Elvire Cleeren	412
5. Conny Bosmans	400
6. Louis Claes	384
7. Maurice Verhoeven	369
8. Jelle Vanschoonbeek	361
9. Roza Gezel	360
10. Sylvain Jacobin	348
	102 96
	96 93

Klokkende Waterslager Olen

21-12-2008 / 341 vogels in afgedekte kooien / 28,4 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag	Sylvain Jacobin 7 p.
Meesterzanger	Alphonsine Wederholdt 123 p.
Kampioen K.W.O.	Roger Geys 108 p.
1. Alphonsine Wederholdt	123 108 99 96
2. Jozef Goris	117
3. Steven Vanschoonbeek	114 111 99
4. Jozef Gijzemans	114 99 93
5. Bertha Geybels	111 105 102
6. Sylvain Jacobin	111 102 96
6. Roger Geys	108 93
7. Geert Claes	108 93
8. Tibe Vanhaeren	108
9. Michael Vanschooren	108 105
10. Paul Schrooten	102 102 96

Koninklijke Balense Waterslager – Kerstwedstrijd
 28-12-2008 / 388 vogels in afgedekte kooien / 30 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag	Bertha Geybels 7 p.	
In serie	Theo Schrooten 12 p.	
In stam	-	
Meesterzanger	Tamara Bungeneers 126 p.	
Kampioen stam	Tamara Bungeneers 440 p.	
Kampioen serie	Bertha Geybels 219 p.	
Kampioen K.B.W.	Gerard Smeyers 105 p.	
1. Tamara Bungeneers	440	
2. Leopold Houben	412	
3. Alex Bungeneers	400	
4. Davina Vermincksel	388	
5. Jaak Goris	385	105 93
6. Michael Vanschooren	378	
7. Sylvain Jacobin	376	
8. Jos Penasse	373	
9. Frans Van Houdt	366	108 105
10. Eline Vanschoonbeek	363	

B.O.U.-Kampioenschap in afgedekte kooien
Ingericht door de Lustige Zangkanarie Halen
 11-01-2009 / 595 vogels / 37 % ereprijzen

	GOUD	ZILVER	BRONS
Stam	Eline Vanschoonbeek 461 p.	Tamara Bungeneers 460 p.	Alex Bungeneers 458 p.
Serie	Steven Vanschoonbeek 225 p.	Alex Bungeneers 216 p.	Steven Vanschoonbeek 213 p.
Ind.	Sylvain Jacobin 129 p.	Sylvain Jacobin 126 p.	Louis Vrijdaghs 120 p.
Z / K	Glen Vanschoren 99 p.	Jos Penasse 95 p.	Frans Dillen 91,5 p.
Schoonste klokkende waterslag		Tamara Bungeneers 9 p.	
In serie		Steven Vanschoonbeek 12 p.	
In stam		Tamara Bungeneers 29 p.	
Meesterzanger		Sylvain Jacobin 129 p.	

Koninklijke Grobbendonkse Waterslager

16-01-2009 / 353 vogels in afgedekte kooien / 25 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag	Michael Vanschooren 7 p.
Meesterzanger	Tamara Bungeneers 126 p.
Kampioen K.G.W.	Jan Voorspoels 102 p.
1. Tamara Bungeneers	126 90
2. Michael Vanschooren	126 123
3. Ida Nijs	126 96 93
4. Leon Beutels	123 99 99 93
5. Valère Vanschoonbeek	117 111 108
6. Jaak Goris	117 105
7. Connie Bosmans	117 102 102 99
8. Louis Meeusen	117 99 96
9. François Van Roy	114 105 102 96
10. Alphonsine Wederholdt	111 102 99

Leuvense Waterslager

K.B.F.K. kampioenschap stam en serie

25-01-2009 / 360 vogels in afgedekte kooien / 35,8 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag	Alex Bungeneers 8 p.
In serie	Jan Maes 13 p
In stam	Alex Bungeneers 30 p.
Meesterzanger	Louis Claes 126 p.
Kampioen stam	Tamara Bungeneers 415 p.
Kampioen serie	Jan Maes 231 p.
Kampioen L.W.	Jelle Verlinden 120 p.
1. Tamara Bungeneers	415
2. Ivo Leys	412 102
3. Leopold Houben	409
4. Maria Janssens	409
5. Valère Vanschoonbeek	409 96
6. Alex Bungeneers	398 96
7. Ivan Peeters	397
8. Louis Meeusen	392
9. Geert Claes	391
10. Maurice Verhoeven	381

Kempense Waterslager Lummen

01-02-2009 / 445 vogels in afgedekte kooien / 30 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag						Ivo Leys 8 p.
Meesterzanger						Jelle Verlinden 129 p.
Kampioen K.W.L.						Bertha Geybels 123 p.
1. Jelle Verlinden	129	114	114	111	96	
2. Ivo Leys	129	126	120	105	105	
3. Louis Claes	126	99	99	93		
4. Bertha Geybels	123	114	108	105	102	93
5. Jaak Goris	120	111	105	99	93	
6. Roza Gezel	120	105				
7. Elvire Cleeren	117	102				
8. Gerard Janssens	114					
9. François Opdebeeck	111	111	102	93		
10. Herwig VanSchooren	111					

Koninklijke Canaria de Eendracht Merksplas

07-02-2009 / 314 vogels in afgedekte kooien / 35 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag			Dirk Delsemme 8 p.
In serie			-
In stam			Bertha Geybels 26 p.
Meesterzanger			Tamara Bungeneers 123 p.
Kampioen stam			Jaak Goris 446 p.
Kampioen serie			Jaak Goris 183 p.
Kampioen K.C.E.M.			Cor Van Meir 105 p.
1. Jaak Goris	446		102
2. Elvire Cleeren	430		
3. Bertha Geybels	428		96
3. Tamara Bungeneers	427		96
4. Dirk Derlsemme	419		
6. Leopold Houben	418		
7. Alex Bungeneers	415		
8. Jos Penasse	400		93
9. Valère Vanschoonbeek	394		
10. Michael Vanschooren	388		96

Koninklijke Zang en Siervogel Wijnegem
K.B.F.K. kampioenschap individueel

15-02-2009 / 424 vogels in afgedekte kooien / 34 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag	Alex Bungeneers 9 p.
Meesterzanger	Alex Bungeneers 135 p.
Kampioen K.Z.S.W	Annie Vorsselmans 132 p.
1. Alex Bungeneers	135 123 123 114 102 95
2. Annie Vorsselmans	132 120 117 99 90
3. Valère Vanschoonbeek	126 117 108 99 93 93
4. Tamara Bungeneers	126 120 102 93 90
5. Louis Meeusen	123 123 120 108 102 99
6. Jaak Goris	120 117 114 105 102 96
7. Maria Van Fraeyenhoven	120 108 99
8. Koen Delsemme	120
9. Theo Schrooten	120 102 96
10. Jan Riellaerts	120 111 108 96

Koninklijke Mechelse Kanarie Bonheiden
K.B.F.K. derby kampioenschap

22-02-2009 / 373 vogels in afgedekte kooien / 41 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag	Jan De Mol / Maria Janssens / Ivo Leys 8 p.
In serie	Alex Bungeneers 12 p.
In stam	Alex Bungeneers 28 p.
Meesterzanger	Ivo Leys 135 p.
Kampioen stam	Alex Bungeneers 482 p.
Kampioen serie	Annie Vorsselmans 225 p.
Derby-kampioen	Steven Vanschoonbeek 126 p.
1. Alex Bungeneers	482 102 93
2. François Opdebeeck	476
3. Jaak Goris	470 105
4. Leopold Houben	457
5. Maurice Verhoeven	446
6. Maria Janssens	443
7. Bertha Geybels	437 108 90
8. Valère Vanschoonbeek	420
9. Jan De Mol	416
10. Connie Bosmans	409 99

Koninklijke Grobbendonkse Waterslager

28-11-2008 / 194 vogels in open kooien / 41,3 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag in stam										Davina Vermincksel 7 p. Gilbert Janssens 25 p. (6-6-6-7)
Meesterzanger										Xander Van Ostaeyen 126 p.
Kampioen in stam										Valère Vanschoonbeek 412 p.
Kampioen individueel										Xander Van Ostaeyen 126 p.
Kampioen K.G.W.										Xander Van Ostaeyen 126 p.
1. Valère Vanschoonbeek	412									99
2. Davina Vermincksel	397									102
3. Luc Vermincksel	397	102	93							
4. Katty Janssens	391	105	90	90						
5. Gilbert Janssens	373	99								
6. Yvan Vanoirbeek	360						105	96	96	
7. Joeri Op de Beeck	355									
8. Alex Bungeneers	352	114	108	99						
9. Xander Van Ostaeyen		90					<u>126</u>	93		
10. Danny De Haes							<u>117</u>	114	102	99

Koninklijke Balense Waterslager

05-12-2008 / 204 vogels in open kooien / 26,5 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag in stam										Luc Vermincksel 7 p. Davina Vermincksel 25 p. (7-6-6-6)
Meesterzanger										Xander Van Ostaeyen 117 p.
Kampioen in stam										Davina Vermincksel 378 p.
Kampioen individueel										Xander Van Ostaeyen 117 p.
Kampioen K.B.W.										Gerard Smeyers 105 p.
1. Davina Vermincksel	378	99								
2. Yvan Vanoirbeek	364									
3. Gerard Smeyers	351									
4. Xander Van Ostaeyen										<u>117</u>
5. Luc Vermincksel		<u>114</u>	114	114	93	90				
6. Steven Vanschoonbeek			93	90	<u>111</u>	96	93			
7. Alex Bungeneers		<u>108</u>	96							
8. Jos Boes			99	93	<u>108</u>	93	90			
9. Valère Vanschoonbeek		<u>102</u>	99	93	93					
10. Maria Daelemans										<u>102</u>

Genker Waterslager Kanarie

12-12-2008 / 184 vogels in open kooien / 41 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag in stam	Alex Bungeneers 8 p.
Meesterzanger	Hatzi Ali Süleman 120 p.
Kampioen in stam	Ali Oglu Haantis 410 p.
Kampioen individueel	Hatzi Ali Süleman 120 p.
Kampioen Gewak	Hatzi Ali Süleman 120 p.
1. Ali Oglu Haantis	410 354
2. Valère Vanschoonbeek	394 111 108 93
3. Joeri Op de Beeck	363
4. Alex Bungeneers	360 90 90 90
5. Hatzi Ali Süleman	<u>120</u> 111
6. Tamara Bungeneers	<u>117</u> 111 105
7. Yvan Vanoirbeek	<u>117</u> 102 99
8. Romain Corthouts	99 <u>114</u> 108 108 105
9. Danny De Haes	<u>114</u> 93 90
10. Jan De Haes	<u>111</u> 111 105

Koninklijke Hoop in de Toekomst Hoevenen

19-12-2008 / 184 vogels in open kooien / 36 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag in stam	Jacky Soetaert 8 p.
Meesterzanger	Davina Vermincksel 27 p.(7-7-6-7)
Kampioen in stam	Alex Bungeneers 126 p.
Kampioen individueel	Alex Bungeneers 443 p.
Kampioen K.H.I.D.T.	Jan De Haes 123 p.
1. Alex Bungeneers	443 108 102
2. Valère Vanschoonbeek	438 373
3. Luc Vermincksel	373 348
4. Jan Demol	363
5. Davina Vermincksel	361 99
6. Jacky Soetaert	358
7. Felix Op de Beeck	348
8. Jan De Haes	<u>123</u> 108 102 96
9. Kris Van Ostaejen	<u>117</u> 93
10. Xander Van Ostaejen	<u>114</u> 102 93

Lustige Zangkanarie Halen

09-01-2009 / 172 vogels in open kooien / 44 % ereprijzen

Schoonste klokkende waterslag in stam		Alex Bungeneers 9 p. Alex Bungeneers 29 p. (9-8-6-6)
Meesterzanger		Willy Hillen 138 p.
Kampioen in stam		Alex Bungeneers 424 p.
Kampioen individueel		Willy Hillen 138 p.
Kampioen L.Z.H.		Alex Bungeneers 120 p.
1. Alex Bungeneers	424	93 90
2. Valère Vanschoonbeek	388	
3. Jacky Soetaert	379	
4. Joeri Op de Beeck	378	102 96
5. Felix Op de Beeck	369	90
6. Daan Libot	367	
7. Jenny Bonroy	363	111 90
8. Kris Van Ostaeyen	357	
9. Willy Hillen		<u>138</u> 105 99
10. Anneleen Soetaert		<u>114</u> 102

Mondial – PIACENZA – Januari 2009

De Belgische vogelkwekers mogen terecht met fierheid terugblikken op hun deelname aan de 57ste Mondial te Piacenza. Niettegenstaande het recordaantal vogels, behaalde België een mooie 2de plaats in het landenklassement met 88 gouden, 65 zilveren en 54 bronzen medailles; 207 in totaal, wat in verhouding tot het per land ingezonden vogels, het hoogste percentage geeft.

Een welgemeende proficiat aan alle deelnemers !

Viering van alle medaillewinnaars op zat 21 maart in het CC te Tielt Winge.

De 58 ste Mondial gaat door te Porto in januari 2010

De BOU wil alles in het werk stellen om niet alleen opnieuw met een groot aantal vogels deel te nemen, maar ook het landenklassement te winnen!

Andre Rogiers – Algemeen voorzitter BOU-COM BELGIE

N.v.d.r.

Fernand CEULENAERE is in Piacenza de enige Belgische laureaat in sectie B Belgische Waterslager / Malinois. Hij krijgt de zilveren medaille voor zijn waterslager die 126 punten bij elkaar zong. Van harte gefeliciteerd Fernand!

ERFELIJKHEID.

Uit 'Handboek voor fokkerij en plantenteelt'

door dr. A. L. Hagedoorn – secretaris der genetische vereeniging – 1927

We zagen in het vorige hoofdstuk, dat de eigenschappen van een levend wezen het gevolg zijn van de manier, waarop dat wezen zich ontwikkelt. Die ontwikkeling is het resultaat van een groot aantal ontwikkelingsfactoren, welke we kunnen verdeelen in twee groepen, de overgeërfde en de niet-overgeërfde ontwikkelingsfactoren. Er bestaat geen enkele eigenschap, welke niet het gevolg is van een samenwerking van zeer vele ontwikkelingsfactoren uit beide groepen. Behalve in een enkel uitzonderingsgeval komt het niet voor, dat een eigenschap van een dier of plant als zoodanig al aan de kiem eigen is; in den regel veranderen de eigenschappen voortdurend en komen er telkens nieuwe tot uiting.

Hoe staat het dan met het onderscheid tusschen de tijdens het leven verworven eigenschappen en de overgeërfde eigenschappen? Er is maar een, strikt wetenschappelijk te verdedigen antwoord, namelijk, dat de eigenschappen van een levend wezen als zoodanig nooit worden overgeërfd. In het gewone leven spreken we van overerving van eigenschappen, als we zien, dat ouders en kinderen in een of ander punt gelijk zijn, en als we reden hebben om aan te nemen, dat die gelijkheid het gevolg is van het feit, dat de erfelijke aanleg van beiden gelijk was. Maar als we bedenken, dat zulk een eigenschap het gevolg is van een ontwikkeling, welke niet alleen door een bepaalde overgeërfde aanleg, maar ook door zeer vele omgevingsinvloeden is veroorzaakt, dan is het duidelijk, dat het niet de eigenschap zelf is, die wordt overgeërfd, maar alleen die ontwikkelingsfactoren, welke wij de overgeërfde hebben genoemd. Een bepaald soort van dingen dus, welke wij de overgeërfde ontwikkelingsfactoren noemen, gaan van ouder op kind over, door de kiem.

Als regel heeft elk levend wezen twee ouders. Uitzonderingsgevallen, zooals dat van de dar, kunnen we hier buiten beschouwing laten. Soms is de vader het zelfde individu als de moeder (zelfbestuivende planten), maar dit maakt geen wezenlijk verschil. Het bevruchte ei, de bevruchte kiemcel, die later tot het levende wezen zal uitgroeien, ontstaat door de bevruchting, dus door het samenvoegen van twee deelen, kiemcellen, of zooals we ze voortaan noemen zullen, kiemhelften. De vader en de moeder dragen elk een kiemhelft bij tot het vormen van de nieuwe kiem. Ofschoon die kiemhelften

heel ongelijk groot zijn, is toch bij de meest verschillende proeven gebleken, dat op den duur de invloed op de ontwikkeling, en dus op de kwaliteiten van het nieuwe wezen, van de dingen, welke in het grootere ei aanwezig zijn, niet grooter is dan van de dingen, welke door de kleinere spermacele, door de kleine stuifmeelkorrel in de kiem komen. De Havanakleurige jonge konijnen, welke we krijgen uit een kruising van Havana met Gouwenaar konijnen, zijn niet donkerder van kleur wanneer de moeder, dan wanneer de vader de Havana ouder was.

Over den eigenlijken aard van de overgeërfde ontwikkelingsfactoren, welke in de twee kiemhelften van een nieuw individu aanwezig zijn, kan ik hier kort zijn. Meer en meer sluiten de onderzoekers zich aan bij mijne meening, dat deze dingen scheikundige stoffen zijn, die zichzelf kunnen vermeerderen zonder daarbij van aard te veranderen, z.g. autokatalysatoren. Ook over de plaats, die deze stoffen binnen de kiemhelften innemen, behoeft ik hier niet te spreken.

Deze overgeërfde stoffen dus, welke een nieuw levend wezen meekrijgt in de beide kiemhelften, waaruit het later zal opgroeien, geven het zijn erfelijke constitutie, zijn overgeërfden aanleg. Dit is dus overerving in eigenlijken zin. In het geval, waarin ouder en kind ten eerste gelijk zijn in erfelijken aanleg, en dan ook onder gelijke omgevingsinvloeden opgroeien, hebben we een geval voor ons, van wat we in het dagelijksch leven overerving van eigenschappen noemen.

De stoffen, welke van ouder op kind overgaan, de dingen dus, welke worden overgeërfd, de overgeërfde ontwikkelingsfactoren, noemen we tegenwoordig meestal genen. Zoo zullen we ze dan in dit boek ook voortaan noemen. Een dier of plant krijgt van zijn ouders een bepaald stel genen mee; de eerste cel, waaruit zich gaandeweg het geheele levende wezen zal ontwikkelen, heeft dus een bepaald stel genen. Dit stel genen is het, wat wij de erfelijke aanleg van het wezen kunnen noemen, of met een geleerd woord het genotype. Het is waarschijnlijk, dat alle lichaamscellen, waaruit later de geheele plant of het geheele dier bestaat, dit zelfde stel genen bevatten, dat wil dus zeggen, alle genen die door de ouders in de kiem werden neergelegd, zonder uitzondering, en geen enkel gen, dat niet ook reeds in de kiem aanwezig was. Bij sommige planten is het mogelijk om een geheele plant te laten opgroeien uit een enkele opperhuidscel (*Begonia rex*) en daaruit groeit dan onder de zelfde omstandigheden ook weer een plant, die geheel gelijk is aan de moederplant. Het stel genen dat een levend wezen in de kiem meekrijgt, komt dus in alle cellen; alle lichaamscellen hebben de zelfde erfelijke samenstelling, het zelfde genotype.

Ik kan er, in het begin van dit boek niet genoeg de aandacht op vestigen, dat we ons het verband tusschen genen, dus ontwikkelingsfactoren en

eigenschappen niet te direkt moeten voorstellen. Genen zijn dingen, welke elk naar hun aard op de ontwikkeling een bepaalden invloed kunnen uitoefenen.

De overgeërfde ontwikkelingsfactoren zijn genen. Maar, en dit lijkt op het eerste gezicht moeilijk, het komt vaak genoeg voor, dat bepaalde genen niet ook ontwikkelingsfactoren zijn. In de meeste huisdieren bijvoorbeeld kennen wij genen, welke een invloed hebben op de vorming van kleurstoffen. Maar het is duidelijk, dat zulk een gen, dat door zijn werking de kleur verandert, geen werking heeft in een dier, waarin zich om de een of andere reden geen kleurstof vormt. In de Zilverwyandotte is een gen aanwezig, dat deze dieren verschillend maakt van Goudwyandottes, een gen dat gele kleur in wit verandert. Dit zelfde gen komt vaak genoeg voor bij Witte Wyandottes. Maar daar deze dieren geen pigment bezitten, heeft dit gen, waarover we spreken, in dieren van dit ras geen uitwerking. Allerlei genen, welke bij hoenders invloed hebben op de lengte of den vorm of de dracht van den staart zijn daardoor in dieren met staarten ontwikkelingsfactoren, maar in bolstaartdieren zijn ze het niet. Toch kunnen bolstaarthoenders zulke genen, die in hoenders met staarten den vorm of den stand van den staart anders maken, wel degelijk bezitten en meedragen, en ook aan hun kinderen meegeven. En sommige Witte Wyandottes krijgen in hun kiem wel degelijk dat gen, dat het verschil veroorzaakt in zilver en goud, en zij geven dat gen, dat in hun eigen ontwikkeling geen rol speelt, wel degelijk aan hun kinderen mee. Door kruisingsproeven hebben wij daarvan een aantal voorbeelden leeren kennen. Een plant of dier bezit dus vaak, waarschijnlijk wel altijd, meer genen, dan in de ontwikkeling een rol spelen. Later zullen we zien, wat daarvan het gevolg is, vooral bij kruising van verschillende rassen.

Overerving is dus het overgaan van genen van ouders op kinderen. De eigenschappen van een dier of plant worden niet zelf overgeërfd. Alle eigenschappen zijn het gevolg van de manier, waarop het individu opgroeit, ten eerste onder den invloed van de genen in zijn cellen, maar ten tweede ook van de manier, waarop het groeiende individu reageert op de omgeving in den ruimsten zin.

In sommige kringen is er steeds veel belangstelling geweest voor de vraag of verworven, tijdens het leven verkregen eigenschappen overgeërfd zouden kunnen worden. Dan maakte men een onderscheid tusschen overgeërfde en verworven eigenschappen en speculeerde men er over of en op welke manier, het mogelijk zou zijn zich voor te stellen, dat eigenschappen, welke het gevolg zijn van aanpassing aan de omgeving, overgeërfd zouden kunnen worden.

Deze strijdvraag raakt nu uit den tijd. Alle eigenschappen zijn altijd het

resultaat van de ontwikkeling van een individu met een bepaald stel genen onder den invloed van zijn omgeving, al lijkt dat dan ook duidelijker voor de z.g. verkregen eigenschappen. De eigenschappen zelf worden niet overgeërfd, alleen een bepaalde categorie van factoren, welke die eigenschappen helpen vormen. En de invloed van de omgeving, dus van alles buiten de kiemsamenstelling, buiten het genotype, blijft beperkt tot het individu, dat dien invloed ondergaat.

Vroeger meer dan tegenwoordig, maar ook nu nog wel eens, geloofde men aan de mogelijkheid, dat een dier of plant, welke door bijzondere omstandigheden een of andere eigenschap verkregen had, die eigenschap op zijn kinderen zou kunnen overbrengen. Dit was dan het geloof aan de overerving van verworven eigenschappen. We weten nu, dat dat onmogelijk is, maar het is toch noodig hier even op die moeilijkheid in te gaan.

Een dier of een plant heeft het vermogen zich aan te passen aan bepaalde omstandigheden, door oefening bepaalde lichaamsdeelen beter te ontwikkelen, door krachtige voeding groot, door schrale voeding klein te worden. En nu lijkt het vaak bij huisdieren en kultuurplanten vooral, dat die invloed van de omgeving niet alleen op het individu inwerkt, dat aan dien invloed blootstaat, maar ook nog op de nakomelingschap. Renpaarden worden zorgvuldig getraind en alleen een goed getrainde hengst zal er in slagen een race te winnen. Wanneer dan later ook de kinderen van zulk een hengst bijzonder snel blijken, dan lijkt het of dat trainen een gunstigen invloed heeft gehad op de kinderen van den hengst. Goede voeding en vette weiden hebben een gunstigen invloed op de ontwikkeling en op de melkgift van rundvee. Op den duur zien we, dat het vee van de goede weidestroken heel anders, zwaarder, beter, melkrijker wordt, dan het vee van de zandstroken, en men kan zich gemakkelijk voorstellen, dat dit het gevolg is van die betere voeding, zoo, dat de best gevoede, en daardoor zwaardere runderen ook zwaardere kinderen zouden voortbrengen, zoodat zich op die manier gaandeweg die gevolgen van die betere voeding zouden kunnen opstapelen.

We weten nu, dat alleen maar de genen, welke een dier al in de kiem meekrijgt, op zijn kinderen overgaan, en dat er dus geen sprake van is, dat de kwaliteit van de kinderen van een dier of plant beter of slechter zou kunnen worden door betere of slechtere verpleging en voeding. Maar de bovengenoemde feiten dienen toch te worden verklaard. Die verklaring is niet al te moeilijk. In een gemengde groep dieren en planten bestaat er een verschil tusschen de erfelijke samenstelling van de individuen. Door training kan men wel elk paard wat meer snelheid bijbrengen, maar de winners van de rennen zijn toch dieren, die zulk een erfelijke samenstelling hebben, dat ze het bij voldoende training tot een snelheid brengen, welke die van hun concurrenten overtreft. Met den invloed van goede en slechte voeding op

rundvee staat het evenzoo. In een gemengde groep vee zullen er enkele dieren zijn, welke zulk een aanleg hebben, dat ze voldoende van die betere voeding en die betere weiden kunnen profiteeren. Het resultaat, die groote melkgift ligt wel voor een deel aan de goede voeding, maar voor een deel ook aan den uitstekenden erfelijken aanleg. De beste dieren zijn die, welke zoowel een bij die goede verpleging passenden erfelijken aanleg hebben, als een bij dien aanleg passende voeding krijgen. Hier krijgen we dus, zoowel in de vette streek als in de arme streek een teeltkeus, een uitzoeken van dieren met een gunstig stel genen. Door die goede verpleging wordt het mogelijk die dieren uit te zoeken, welke bij die verpleging ook werkelijk buitengewoon goed worden, m. a. w. dieren, welke door hun erfelijken aanleg uitstekend in die bepaalde toestanden passen. In de hoofdstukken over teeltkeus en over landrassen zullen we nog vele voorbeelden zien van de aanpassing van planten en dieren aan bepaalde omstandigheden.

Elk nieuw individu, elke jonge plant en elk jong dier kan zich weer opnieuw aan de omstandigheden, waaronder het moet leven, tot op zekere hoogte aanpassen. Ook rassen passen zich aan de omstandigheden aan, maar daarbij moeten we bedenken, dat deze aanpassing van een ras aan bepaalde omstandigheden niet het gevolg is van een overerving van het resultaat, telkens van de aanpassing van de individuele planten of dieren, maar op geheel andere wijze ontstaat, namelijk door een selectie, door het voorttellen van die planten of dieren, welke door hun erfelijken aanleg zich het best aan die speciale omstandigheden kunnen aanpassen.

Aan het einde van dit hoofdstuk wil ik in enkele zinnen de hoofdzaak nog eens samenvatten.

De eigenschappen van een levend wezen zijn het gevolg van twee groepen van oorzaken, overgeërfde ontwikkelingsfactoren, de genen, en niet-overgeërfde, de omgevingsinvloeden. Daar deze genen hun invloed doen gelden op bepaalde ontwikkelingsprocessen komt het voor, dat in een bepaald dier of een bepaalde plant genen bestaan, welke op de ontwikkeling geen invloed hebben.

De eigenschappen van een levend wezen worden nooit overgeërfd. Erfelijkheid is het overgaan van genen van ouders op kinderen.

Uit 'Handboek voor fokkerij en plantenteelt'

door dr. A. L. Hagedoorn – secretaris der genetische vereeniging – 1927

**Algemene
ledenvergadering**

K . B . F . K .

**Assemblée
générale**

Zondag **21 juni** 2009 om **9u30**
in het lokaal Ludwinahuis
Zellaerdreef 2 te Bonheiden

Dimanche **le 21 juin** 2009 à **9h30**
au local Ludwinahuis
Zellaerdreef 2 à Bonheiden

Dagorde

- Verslag van de vorige vergadering
(15-03-2009)
- Briefwisseling
- Vacante functies in het hoofdbestuur
- Kasverslag
- Binnengekomen voorstellen
- Allerlei
- Het woord aan de leden

Ordre du jour

- Rapport de l'assemblée précédente
(15-03-2009)
- Correspondance
- Fonctions vacantes au comité
directeur
- Rapport du trésorier
- Propositions déposées
- Divers
- Les membres ont la parole

**Hierbij nodigt het bestuur
alle leden uit aanwezig te zijn**

**À tous nos membres
le comité souhaite la bienvenue**

de ringencommissaris bericht
Ringen bestellen kan nog tot eind april

Liefdevol aandenken aan

DE HEER ***Pierre Maes***

WEDUWNAAR VAN MEVROUW ***Marie Thérèse Tips***
LEVENSGEZEL VAN MEVROUW ***Anna Janssen***

Lid van de Koninklijke Balense Waterslager

Geboren te Lommel op 20 mei 1933
en zacht ingeslapen in het H. Hartziekenhuis
te Mol op 31 maart 2009

**Het bestuur en de leden van de K.B.F.K.
betuigen hun welgemeend medeleven**

<p style="text-align: center;">Verslag van de algemene ledenvergadering van zondag 15 maart 2009 onder leiding van voorzitter Yvan Vanoirbeek</p>
--

1. Opening

De voorzitter opent om 9.35 uur de vergadering met zijn welkomstwoord en vraagt een stil en ingetogen moment ter nagedachtenis aan de op 7 januari 2009 overleden ere-keurmeester KBFK en lid van de Koninklijke Balense Waterslager, Roger Volders.

2. Aan- en afwezigen

Het hoofdbestuur is voltallig.

Drie verenigingen zijn niet vertegenwoordigd (afwezig): de Koninklijke Grobbendonkse Waterslager, de Lustige Zangkanarie Halen en de Club Canari Winenne.

Vermits de leden van de Klokkende Waterslager een onderkomen gevonden hebben bij de Koninklijke Balense Waterslager, telt de KBFK nu 11 verenigingen.

3. Verslag vorige vergadering – zie periodiek nr. 6 van 2008 p. 2-3-4

Aantekeningen

1. De Koninklijke Hoop in de Toekomst Hoevenen (bij monde van hun voorzitter Robert Mittemeyer) weet dat in de jaren 50 van de vorige eeuw, internationale en wereldkampioenschappen gehouden werden in afgedekte kooien en kan dus niet akkoord gaan met het BOU-standpunt zoals gesteld in het verslag.

De C.O.M.-statuten en wedstrijdreglementen zijn sindsdien echter meerdere malen gewijzigd en de enige **standaardkooi** voor de zang is de gekende open kooi. Elke O.M.J.-keurmeester weet dat en Robert Mittemeyer zou dat dus ook moeten weten; het is immers een examenvraag uit het theoretische deel van het O.M.J.-keurmeestersexamen.

2. In het verslag **ontbreekt** het volgende punt

Vogels van de organiserende en de eventueel helpende vereniging mogen na de keuring weggenomen worden, met uitzondering van de kampioenen en de schoonste klokkende waterslag. Niettegenstaande dit onwenselijk bevonden wordt, kunnen de omstandigheden toch dwingen om van dit voorrecht gebruik te maken.

3. De gevraagde **aandachtspunten** voor de wedstrijden dienen beter nageleefd te worden, vooral wat betreft het doorgeven van het aantal vogels en het aanbrengen van het afdekpapier. De wedstrijdcommissaris Valère Vanschoonbeek heeft hieromtrent in de loop van het wedstrijdseizoen opmerkingen gemaakt bij een drietal verenigingen.

4. De Lustige Zangkanarie Halen stelt zich **kandidaat** om het volgende B.O.U.-kampioenschap in te richten van za 09-01-2010 t.e.m. zo 17-01-2010. **Toegekend.**

5. De Koninklijke Canaria de Eendracht Merksplas is **kandidaat** voor de inrichting van KBFK-kampioenschap individueel voor het wedstrijdseizoen 2009-2010 en wil graag in het daarop volgende seizoen 2010-2011, naar aanleiding van haar 75-jarig bestaan, het KBFK-kampioenschap stam en serie inrichten. **Toegekend**.

6. De Koninklijke Mechelse Kanarie Bonheiden zal voor het wedstrijdseizoen 2009-2010 de **datum** van de Genker Waterslagerkanarie innemen, nl. van 13-02 t.e.m. 21-02-2010 en dit na onderling overleg en akkoord.

4. Briefwisseling

1. Het schrijven van de Koninklijke Zang- en Siervogel Wijnegem, getekend L. Meeusen, vraagt om 2 punten opnieuw op de agenda te plaatsen

1. aangaande het BOU-standpunt met betrekking tot de open en gesloten kooien
2. i.v.m. de wedstrijden individueel – de individuele vogels van eenzelfde liefhebber bij elkaar houden

De vraag wordt onontvankelijk verklaard gezien

1. de in dit verslag gemaakte aantekening1 bij de het verslag van de vorige vergadering
2. het toch de logica zelf is om die individuele vogels samen te houden; het vergemakkelijkt alleen maar het opmaken van de uitslag en het klassement.

2. De Lustige Zangkanarie Halen meldt een bijkomende open wedstrijd te willen organiseren in samenwerking met 'De Sijs Alken' en dit ter promotie van de Belgische Waterslager bij een breder publiek. De organisatiemodaliteiten zijn echter nog niet volledig uitgewerkt zodat hier nog op teruggekomen moet worden.

5. Vacante mandaten

Voor het nieuwe werkjaar zijn de volgende mandaten in het hoofdbestuur vacant: de secretaris, de redacteur en de wedstrijdcommissaris. Kandidaturen worden bij de voorzitter ingewacht tot 1 juni 2009.

De huidige titularissen stellen zich herkiesbaar.

6. Einde financieel boekjaar

Einde mei wordt het financieel boekjaar afgesloten en het kasverslag opgemaakt; nog te vereffenen rekeningen tijdig binnensturen bij Maurice Verhoeven.

7. Kampioenenhuldiging

Er wordt nagedacht over de inrichting en de organisatie van de kampioenenhuldiging en er wordt besloten om dit feest, inclusief de muzikale omlijsting, te organiseren op zaterdagmiddag 13 maart omstreeks 11.30 uur.

8. Allerlei

- Gelieve overtollige zangfiches in te leveren, ten laatste tijdens de volgende algemene vergadering.
- Ringen bestellen kan nog tot eind april.
- Het is misschien wel wenselijk om het tijdstip van inkooien (en dus ook van uitkooien) te vervroegen, bv. 16.00 uur.

9. Het woord aan de leden

De leden hebben verder niets te melden of toe te voegen.

10. Sluiting

De voorzitter besluit de vergadering om 12.05, met iedereen een behouden thuiskomst en een succesvol kweekseizoen toe te wensen.

Verslaggeving – Benny Uittebroek

B.O.U.-nieuws

1. De volgende Mondial gaat door in januari 2010 te Portugal (Porto).

De BOU werkt in samenspraak met de aangesloten federaties een voorstel uit om het inschrijvingsgeld per vogel beperkt te houden.

2. Kandidaat keurmeesters NOK-OMJ kunnen elk jaar, voor 1 mei, hun kandidatuur, via hun federatie, insturen aan de voorzitter NOK

Dhr De Troyer Eugeen, Dompelstraat 4 te 9300 Aalst

Email: de.troyer.eugeen@telenet.be

met copie aan de secretaris

Dhr Piet Vandenbulcke, Deken Camerlyncklaan 24 te 8500 Kortrijk

3. Inrichting BOU Kampioenschap 2009

De Raad van Bestuur BOU doet een oproep naar kandidaten die dit BOU kampioenschap wensen te organiseren. Kandidatuur insturen voor 1 mei 2009 aan de voorzitter BOU Andre Rogiers, Kalkoven 97 te 1730 Asse

Email: a.rogiers@skynet.be

4. Kandidaturen Raad van Bestuur BOU.

Wie zich kandidaat wil stellen voor de functie van lid van de Raad van Bestuur BOU kan zijn kandidatuur via zijn federatie aangetekend insturen voor 1 mei 2009 aan de voorzitter BOU.

Zijn uittredend en herkiesbaar 1 Aerts Jaak; 2 Bleyen Jan; 3 Nestor Denis
Uittredend en niet herkiesbaar 4 Kenis Jean

5. Kandidaturen COM en OMJ

De aangesloten federaties kunnen per aangetekend schrijven kandidaten voordragen voor de openstaande functies bij de COM of OMJ voor 1 mei 2009, zie Nouvelles maart 2009.

6. Administratieve voorstellen COM en technische voorstellen OMJ kunnen via de federatie voor 1 mei 2009 ingestuurd worden aan de voorzitter BOU.

Andre Rogiers - Algemeen Voorzitter BOU-COM België

Eindstanden K.B.F.K. 2008 - 2009

B.O.U. Kampioenschap – Kampioenschap van België
Sectie B Belgische Waterslager / Canaris Malinois in afgedekte kooien

stam

G Eline Vanschoonbeek	ST208 met nrs. 050-007-008-009	461 p.
Z Tamara Bungeneers	ST185 met nrs. 008-014-040-005	460 p.
B Alex Bungeneers	ST144 met nrs. 048-035-129-038	458 p.

serie

G Steven Vanschoonbeek	ST590 met nrs. 101-107	225 p.
Z Alex Bungeneers	ST144 met nrs. 088-050	216 p.
B Steven Vanschoonbeek	ST590 met nrs. 172-174	213 p.

individueel

G Sylvain Jacobien	ST139 met nr. 012	129 p.
Z Sylvain Jacobien	ST139 met nr. 022	126 p.
B Louis Vrijdaghs	ST 78 met nr. 053	120 p.

zang & kleur

G Glen Vanschooren	ST 73 met nr. 271	99 p. (111 z & 87 k)
Z Jos Penasse	ST497 met nr. 022	95 p. (102 z & 88 k)
B Frans Dillen	ST528 met nr. 036	91,5 p. (96 z & 87 k)

K.B.F.K. Kampioenschap stam

1. Tamara Bungeneers	ST185 met nrs. 008-040-014-005	415 p.
2. Maria Janssens	ST119 met nrs. 057-058-060-062	412 p.
3. Ivo Leys	ST294 met nrs. 012-072-052-044	412 p.

K.B.F.K. Kampioenschap serie

1. Jan Maes	ST375 met nrs. 086-071	231 p.
2. Louis Vrijdaghs	ST 78 met nrs. 054-028	225 p.
3. Jelle Verlinden	ST241 met nrs. 039-030	222 p.

K.B.F.K. Kampioenschap enkel

1. Alex Bungeneers	ST144 met nr. 024	135 p.
2. Annie Vorrselemans	ST459 met nr. 025	132 p.
3. Tamara Bungeneers	ST185 met nr. 026	126 p.

K.B.F.K. Kampioenschap derby
Steven Vanschoonbeek

ST590 met nr. 119/07	126 p.
----------------------	--------

Schoonste klokkende waterslag per stam (éénmalig de hoogste klokkende waterslag per stam over de officiële wedstrijden in stam met een minimum van 6 punten per vogel)

1. **Alex Bungeneers** ST144 met nrs.047-015-038-013 $7+7+7+7 = 28$ p
2. **François Opdebeeck** ST190 met nrs.036-028-018-044 $6+7+7+7 = 27$ p
3. **Maria Janssens** ST119 met nrs.095-062-071-051 $6+8+6+6 = 26$ p

Schoonste klokkende waterslag per serie (éénmalig de hoogste klokkende waterslag per serie over de officiële wedstrijden in stam met een minimum van 6 punten per vogel)

1. **Theo Schrooten** ST135 $6+6 = 12$ p.
2. **Alex Bungeneers** ST144 $6+6 = 12$ p.

Schoonste klokkende waterslag enkel (de 5 hoogste klokkende waterslagen genomen uit de officiële wedstrijden in stam, individueel en de kampioenschappen K.B.F.K. stam en individueel met een minimum van 6 punten per vogel en een minimum eindtotaal van 30 punten)

1. **Bertha Geybels** ST114 $7+7+7+6+6 = 33$ p.
2. **Alex Bungeneers** ST144 $7+7+7+6+6 = 33$ p.
3. **Tamara Bungeneers** ST185 $7+7+6+6+6 = 32$ p.

Regelmatigheids criterium stam (totaal van de 3 hoogste stammen genomen uit de wedstrijden officieel in stam)

1. **Bertha Geybels** ST114 $442 + 437 + 428 = 1307$ p.
2. **Tamara Bungeneers** ST185 $440 + 440 + 427 = 1307$ p.
3. **Jaak Goris** ST 92 $470 + 446 + 385 = 1301$ p.

Regelmatigheids criterium serie (totaal van de 4 hoogste series genomen uit de wedstrijden officieel in serie)

1. **Bertha Geybels** ST114 $219 + 198 + 198 = 615$ p.
2. **Jaak Goris** ST 92 $198 + 183 + 183 = 564$ p.
3. **Frans Van Houdt** ST478 $213 + 177 = 390$ p.

Regelmatigheids criterium enkel (totaal van de 3 hoogste vogels, met een watertoer, van verschillende wedstrijden genomen uit de wedstrijden officieel individueel)

1. **Michael Vanschooren** ST149 $126 + 108 + 108 = 342$ p.
2. **Alphonsine Wederholdt** ST 82 $123 + 111 + 105 = 339$ p.
3. **Jaak Goris** ST 92 $120 + 117 + 99 = 336$ p.

Regelmatigheids criterium interclub (totaal van de drie hoogste vogels, met een watertoer, van drie verschillende liefhebbers per club genomen uit de wedstrijden officieel interclub)

1. **K.W.L. Lummen** 2 484 p.
2. **K.M.K. Bonheiden** 2 355 p.
3. **L.Z.H. Halen** 2 310 p.

Eindklassement van het kampioenschap 2008-2009
van de **eerste keurmeestersvereniging**

1. **Valère Vanschoonbeek** 576 p.
2. **Louis Meeusen** 570 p.
3. **Alfons Faes** 528 p.

Kampioen **schoonste klokkende waterslag** **Valère Vanschoonbeek** 31 p.

Voor de wedstrijden **in open kooien**

Schoonste klokkende waterslag per stam (éénmalig de hoogste klokkende waterslag per stam over de officiële wedstrijden in stam met een minimum van 6 punten per vogel)

1. **Alex Bungeneers** ST144 met nrs.107-130-106-147 $9+8+6+6 = 29$ p
2. **Davina Vermincksel** ST623 met nrs.020-025-019-014 $7+7+6+7 = 27$ p
3. **Luc Vermincksel** ST369 met nrs.002-056-017-060 $7+7+6+6 = 26$ p

Schoonste klokkende waterslag enkel (de 3 hoogste klokkende waterslagen genomen uit de officiële wedstrijden met een minimum van 6 punten per vogel)

1. **Alex Bungeneers** ST144 $9+8+7 = 24$ p.
2. **Joeri Op de Beeck** ST 60 $8+7+6 = 21$ p.
3. **Davina Vermincksel** ST623 $7+7+7 = 21$ p.

Regelmatigheids criterium stam (totaal van de drie hoogste stammen genomen uit de officiële wedstrijden)

1. **Valère Vanschoonbeek** ST627 $438 + 412 + 394 = 1244$ p.
2. **Alex Bungeneers** ST144 $443 + 424 + 360 = 1227$ p.
3. **Davina Vermincksel** ST623 $397 + 378 + 361 = 1136$ p.

Regelmatigheids criterium enkel (totaal van de drie hoogste vogels, met een watertoer, van drie verschillende wedstrijden genomen uit de officiële wedstrijden)

1. **Xander Van Ostaeeyn** ST300 $126 + 117 + 114 = 357$ p.
2. **Willy Hillen** ST283 $138 + 105 + 102 = 345$ p.
3. **Steven Vanschoonbeek** ST590 $111 + 111 + 102 = 324$ p.

Valère Vanschoonbeek - wedstrijdcommissaris

Eindstand gewest Kempen 2008 - 2009
--

Nr.	naam	club	punten	kl	bl
<i>over vier wedstrijden</i>					
1.	Geybels Bertha	KWL	471	27	16
2.	Goris Jaak	KWL	450	24	12
3.	Houben Leopold	KWL	429	21	15
4.	Vanschooren Michael	KWL	426	24	16 (5-4-4-3)
5.	Jacobien Sylvain	KCEM	426	22	14
6.	Cleeren Elvire	KWL	426	20	15
7.	Goris Jozef	KWL	420	22	16
8.	Schrooten Theo	KWL	420	22	16
9.	Bosmans Connie	KWL	420	21	14
10.	Maes Jan	KBWB	417	20	15
11.	Wederholdt Alphonsine	KWL	408	23	14
12.	Vanschooren Herwig	KWL	405	22	14
13.	Eyskens Paul	KWO	402	23	15
14.	Vanschooren Glen	KWL	402	20	11
15.	Smeyers Gerard	KBWB	393	22	15
16.	Schrooten Paul	KWL	387	21	13
17.	Eelen Theo	KBWB	384	20	13
18.	Cuyvers Margriette	KWO	384	17	12
19.	Hillen Patrik	KBWB	381	20	14
20.	Penasse Jos	KWO	378	23	9

Schoonste klokkende waterslag **Geybels Bertha** 27 p

Schoonste bollende waterslag **Vanschooren Michael** 16 p

Interclub

1. **KWL** 1410 p
2. **KBWB** 1233 p
3. **KWO** 1206 p
4. **KCEM** 1134 p

GEFELICITEERD !

Herwig Vanschooren

PARALLELPARINGEN – WISSELBROED

Een bewerking van HOOFDSTUK 17 uit 'Het boek voor de zangkanariëkweker' - Martin Weijling - 1953

De wisselbroed, volgens een bepaald stelsel van voor minstens drie jaar vastgestelde paringen binnen afzonderlijke lijnen, uitgaande van één welbepaalde uitverkoren stamvader, is het beste en meest doelmatige fokstelsel voor de stamteelt, geschikt zowel voor kruising als voor het zuiver fokken van een familiegroep.

Vroeger meende men, dat er maar één methode was om in een kanarieras verbetering en eenheid van zang te krijgen, namelijk door het paren van de beste mannen met poppen, die elk een beste man tot vader hadden. Het leek zo voor de hand te liggen, dat de man die het beste zong, ook de man moest zijn, die de best zingende zonen geeft. Menig kweker moest echter ervaren, dat er maar al te dikwijls weinig overeenstemming was tussen de zang van de individuele mannen en hun zonen. De oorzaak hiervan is niet ver te zoeken. Ook de moeder immers, niettegenstaande zij niet zingt, doet mee aan de overerving van de op de zang betrekking hebbende erfactoren. Dat verschillen in het zangvermogen (de potentiële zangkwaliteiten) op overgeërfde factoren berusten, blijkt duidelijk uit het feit, dat verschillende stammen sterk in kwaliteit van zangvermogen verschillen. Een zeer grote moeilijkheid bij de fok op zangvermogen is, dat men de kwaliteit van de vrouwelijke fokdieren niet zonder meer aan hen zelf kan beoordelen. Immers de pop zingt niet. Toch krijgt de jonge zanger in spe de helft van zijn erfelijke zangfactoren van zijn moeder en juist over haar kwaliteit is niets bekend. Zeker, we kennen de zang van haar vader, maar deze kan heel goed onzuiver geweest zijn voor belangrijke factoren, die op zang invloed hebben en dan heeft elke pop ook nog een moeder, waarvan we ook weer niets weten! Hoe komen we dan wel te weten, welke poppen de beste fokpoppen zijn? Dit zijn die, welke de beste zonen geven. Daarom paren we telkens 1 man met 2, 3 of meer poppen. Vinden we dan een of meer lijnen, welke **goede zang en éénheid van zang** opleveren, dan zonderen we alle dieren binnen die lijn af, met uitschakeling van al het andere. Ook het gemiddelde aantal prima zangers zal hierdoor stijgen. Zo hebben we dan de best verervende stampoppen gevonden. Het voordeel is hierin gelegen, dat een goede zangéénheid, verkregen uit twee of meer poppen, toch slechts uit één vader afkomstig is, waardoor de kans op zeer uiteenlopende nateelt hierdoor zeer gering is en dat we zonder andere mogelijke gevaren van nauwe inteelt verder kunnen paren. Zou na één jaar blijken dat de zangéénheid nog niet volkomen is, dan paren we uit de goede lijn wederom 1 man met meerdere poppen. Herhalen we deze selectie zo van jaar tot jaar, dan kunnen de goede resultaten niet uitblijven.

Angst voor inteeltdegeneratie behoeven we bij deze methode niet te hebben, want mocht een lijn of paring zó uitvallen, dat er slechte dieren of slechte zangers van komen, dan schakelt die lijn zichzelf door die slechte resultaten uit. De meest gebruikte, oude methode, waarbij men telkens een dochter van een goede zanger

paart met een man, die zelf goed zingt, ziet er op papier wel logisch uit, maar de praktijk heeft tot heden uitgewezen dat men er onvoldoende mee vooruit komt. Het gemiddelde aantal prima zangers wordt er niet door verhoogd. Enkele uitblinkers in een groep maken geen prima doorsneekwaliteit. We moeten het zoeken in de doorteelt met vele kinderen uit één vader. Op de meest radicale wijze maken we dit mogelijk door die vader aan meerdere poppen te paren.

Ja, parallelparen is wisselbroed. Ik weet, dat er **bezwaren** tegen worden geopperd. Wisselbroed is lastig. Terdege moet er op gelet worden dat elke pop tijdig wordt bevrucht. En uiteraard kan de man niet in meerdere broedkooien tegelijk behulpzaam zijn bij het voederen der jongen. Bij wisselbroed is dus de pop alléén hiervoor aangewezen en niet steeds slaagt elke pop erin, alleen de jongen voldoende te voederen. Zou men proberen de man nu eens in deze, dan weer in een andere broedkooi te laten meevoederen, dan heeft zulks tot gevolg dat de poppen te vroeg aan het volgende legsel beginnen en deze dan aan het voeren van hun jongen verzaken. Talrijk zijn trouwens de gevallen, waarin de man maar weinig goed doet in de broedkooi, het nest vernielt en de eieren eruit werpt.

Bij het wisselbroed moeten we bovendien ook rekening houden met mogelijke nadelen, indien de selectie niet streng genoeg gehandhaafd wordt. Wisselbroed geeft veel dieren van gemeenschappelijke afstamming. Die dieren worden onderling verder gepaard waardoor inteeltdegeneratie de kop kan opsteken. De selectie mag dus vooral niet éenzijdig op de zangkwaliteiten gericht zijn, doch evenzeer ook op **gezondheid, vitaliteit en vruchtbaarheid**. Zwakke vogels en over het algemeen die, welke slecht opgegroeid zijn of als enkeling uit een nest overgebleven zijn, gebruike men niet in de teelt. Ook raad ik aan om de poppen geen drie nesten te laten maken, 1e. om de fokdieren in conditie te houden, 2e. omdat jongen van het 3e nest te laat geboren worden en later in de teelt niet aan redelijke verwachtingen beantwoorden. In zoverre er aan wisselbroed dus enige moeilijkheden verbonden zijn, wegen deze toch niet op tegen de voordelen. Wisselbroed is de noodzakelijke weg tot stamvorming. Zodra de parallelparingen het beoogde resultaat (stamvorming met eenheid van goede zang) opgeleverd hebben, kan de kweker, indien gewenst, weer terugkeren naar de parenbroed.

De isolering van de foklijn is de grondslag van het systeem der parallelparingen. We zoeken het van jaar tot jaar binnen de foklijn, binnen de foktoom, binnen de beperkte familiegroep. Door binnen de foklijn een man met meerdere poppen te paren, fokken wij veel kinderen met een **gemeenschappelijke afstamming /erffactoren** en hebben wij tegelijkertijd een ruime gelegenheid die gemeenschappelijke afstamming te benutten om de gewenste factoren uit die kinderen weer tezamen te brengen.

Wie parallel paart, bedient zich met dit isoleren van een waardevolle grondslag. De denkbeeldige toepasser die eraan begint heeft een vast besluit genomen. Hij zoekt het niet verder dan nodig is en redeneert als volgt:

"Ik kies mij voor het vormen van een foklijn een goede fokman, die ik ook vanwege zijn zang heb uitgezocht. Ik noem hem de stamvader van de foklijn. Ik paar hem met

drie of meer poppen uit de totale familiegroep, waarvan de vaders zo mogelijk in zang met de zo juist genoemde stamvader overeenkwamen. Ik maak mij geen overdreven zorg of nu wel verwacht kan worden dat de gekozen stamvader wel inderdaad goed zal vererven, want zijn zang is prima en naar mijn wensen. Nu die vogel prima zingt, staat het voor mij vast, dat hij erfactoren bezit, die dit mogelijk maken. Nu ik die ene stamvader paar met meerdere poppen, zal ik gewaar worden welke van die poppen er het beste bijpassen en ik heb de zekerheid dat alle kinderen de factoren van de stamvader zullen bekomen. Wat de poppen er in zullen brengen, moet ik afwachten en via verdere teelt gewaar worden. Ik kan vrijwel met zekerheid verwachten, dat er ook een andere toerencombinatie of andere klankligging of andere toervorm aan de dag treedt. Bij gunstig verloop van de kweek zal ik dat reeds in het tweede jaar kunnen constateren. Ik moet dus zelf acht geven hoe de lijnvorming zich ontwikkelt. Maar hoe na het 2e of 3e jaar ook mijn definitieve keuze zal zijn, vooraf weet ik te kunnen voortparen, omdat ik elk jaar parallelpaar, en dus steeds een flink aantal kinderen van één vader beschikbaar zal hebben."

De toepassing in het kort – de vorming van een **geïsoleerde foklijn** of foktoom.

Het gehele nageslacht binnen die foklijn is van slechts één enkele vogel afkomstig, de stamvader. Al staat hier maar één dergelijke foklijn uitgewerkt, zo is het toch de bedoeling om er minstens twee aldus te vormen.

1e jaar: 1ste parallelparing – een man paren met drie of meer poppen.

2e jaar: 1ste *vervolg*parallelparing – een zoon uit de 1ste parallelparing van de ene moeder paren met dochters uit de andere moeders (zijn eigen halfzusters).

3e jaar: 2de *vervolg*parallelparing – weer een zoon (van het 2e jaar) paren met zijn halfzusters totdat een aantal goed en gelijk zingende mannen en daarbij passende poppen zijn gevonden.

Selectiecriteria: als fokdieren kiezen we mannen die eenheid, gelijkheid (is het niet in alle toeren, dan toch wel in de aard der klanken) van goede zang laten horen (niet noodzakelijk de beste zangers) en poppen liefst uit moeders die twee of meer mannen van gelijke goede zang voortbrachten en letten we vooral op gezondheid, vitaliteit en vruchtbaarheid.

De bijpassende poppen.

Het vormen van een stam, het zal ondertussen duidelijk geworden zijn, is het vinden van de bij onze mannen passende poppen. Bijpassende poppen hebben dezelfde zangerfactoren als onze mannen, zodat deze in hun gemeenschappelijke nakomelingen dubbel aanwezig zijn en dus tot uiting kunnen komen. De poppen zingen echter niet. De man kunnen wij beoordelen: 1e. naar zijn eigen zangwaarde, 2e. naar zijn erfelijke waarde in zijn nakomelingen. De pop echter zingt niet; kunnen wij alleen maar naar haar erfelijke waarde beoordelen. Voor haar beoordeling is het dan wel goed haar afstamming in aanmerking te nemen, doch daarvoor kunnen wij alleen maar rekening houden met de vader. In de vrouwelijke lijn van de afstamming is het dus steeds de vraag: hoe is de verervingswijze van deze pop?

Met elke pop moeten wij derhalve noodgedwongen eerst ervaring opdoen in de teelt alvorens wij haar waarde kunnen beoordelen. Het vaststellen van de erfelijke waarde van de pop, in de zangkwaliteiten van haar zonen, is dus een zaak van het grootste

belang. En in dit opzicht mogen wij niet zo spoedig tevreden zijn. De zangwaarde van een enkele zoon, een enkele man, moge naar het uiterlijk nog zo verlokkelijk zijn, als het uit de bepaalde moeder slechts één kind is, hetwelk als enkeling dit moois laat horen, dan was de moeder (wellicht ook de vader) niet zuiver verervend. Wij dienen voornamelijk te letten op die paringen, waaruit b.v. twee, drie zonen gelijk van zang zijn, want dergelijke zanggelijkheid, zich demonstrerend in meerdere zonen, wijst op fokzuiverheid zowel van de vader als van de moeder. In dit geval zou dan de kweker reeds ten minste één stampop gevonden hebben; immers naar het resultaat past deze moeder bij de vader, want wel drie zonen waren gelijk van zang. Hierin ligt ook een grote mate van waarschijnlijkheid dat ook de dochters (zusters van de drie goede zonen) eveneens een zekere graad van fokzuiverheid hebben. Het is echter beter om dit niet voor zeker te houden en de erfelijke waarde van de jonge popjes wederom pas te beoordelen nadat ze in de teelt zijn beproefd. Zulks brengt ons dan wederom tot het probleem: hoe moeten die popjes dan verder worden gepaard?

De oplossing: als de kweker de vader van zijn drie gelijk zingende zonen (die het op de wedstrijd zo goed deden) nu eens met 4 of 5 poppen uit de familie had gepaard, dus met poppen, die van vaders kant ook van behoorlijke afstamming waren, dan zou het toch geen roekeloze verwachting geweest zijn dat een van de vier andere poppen ook eens twee of drie van die gelijk zingende zonen had opgeleverd en als die ook eens een paar zusjes hadden, dan konden toch de gezamenlijke dochters uit de bewuste twee overjarige stammoeders alle als stampopjes beproefd worden, door een zoon uit de ene moeder te paren met de dochters uit de andere moeder en wederkerig een zoon uit de andere moeder met de dochters van de ene moeder, m.a.w. paring van broer met zijn halfzusters.

Hiermede is een zogenaamd gunstig moment in de teelt aangewezen, gelijk dit zo veelvuldig in de praktijk voorkomt. Er zijn variaties denkbaar, bv. drie gelijk zingende zonen uit een man en eveneens drie gelijk zingende zonen uit een broer van die man. Ook hier, ligt het geval wel zó duidelijk, dat iedereen kan begrijpen dat de gezamenlijke dochters van die twee vaders als toekomstige stampoppen beproefd moeten worden door paring van telkens een neef X zijn nichten. **Hoofdzaak** is dat begrepen moge worden, hoe gelijkheid van zang door de kweker zelf opgemerkt dient te worden en dat men van te voren de paringen zodanig moet inkleden om tot de zo juist geschetste mogelijkheden te kunnen komen. Zonder enige systematiek is stamteelt niet mogelijk en het systeem van parallelparingen biedt ons kansen om het vinden van de bijpassende poppen doeltreffend te doen zijn.

Binnen één lijn zal het kunnen plaats vinden, dat uit de ene pop vogels met prima toeren voortkomen en uit een andere pop vogels met andere prima toeren. Het beste is dan om die foklijn in tweeën te splitsen en eerst enerzijds de lijn met de prima toeren en anderzijds de lijn met de andere prima toeren vast te leggen. We vormen dus twee afzonderlijke foktomen, die ieder voor zich bestaan uit een vader, een moeder en kinderen, maar - en dit is het voordeel - doordat wij parallel hebben gepaard, hebben we veel kinderen, die we als broer X halfzusters voort kunnen paren. Elke lijn of foktoom dient dus eerst afzonderlijk afgewerkt te worden. Zijn we er in de doorteelt dan in geslaagd enerzijds de prima toeren verevende poppen en

anderzijds de andere prima toeren verervende poppen aan te wijzen, dan zijn beide lijnen zuiver verervend geworden, maar ook pas dan kan met succes tot kruising (wederom met behulp van parallelparingen) van de beide lijnen worden overgegaan om al het prima toerenwerk te verenigen.

Ik kan mij voorstellen dat menig lezer zal gaan denken, dat hij eigenlijk geheel opnieuw moet beginnen, ja zelfs zijn vogels zal moeten opruimen, indien hij tot het systeem der parallelparingen wil overgaan. Dit zou echter een fatale misvatting zijn, want er zijn reeds zovele kwekers, die in zoverre goed fokmateriaal bezitten, dat zij ieder jaar wel een aantal wedstrijdmannen fokken. "Wel een aantal", doch eigenlijk steeds te weinig, ook wel eens een vogel met 7 punten klok. Dit is nu toch in feite de hele kwestie waarom naar een meer gefundeerd foksysteem uitgezien moet worden. Welnu, deze kwekers behoeven geenszins hun vogels op te ruimen. Dit zou dwaasheid zijn. Alleen de inkleding der paringen moet worden gewijzigd. Op een gelijk aantal vogels meer dieren met 6 à 7 punten fokken en als het kan alleen dieren met 7 punten. Dat is een doelstelling. Maar hoe doet men dit in de praktijk? Hoogstens paart men een man met 7 punten met een dochter van een man met 7 punten. En dan verder? Dus ook hier weer dat vraagteken in de gewone paarsgewijze familieteelt. Dat kan toch anders gedaan worden. Een pop uit een vader van 7 punten, heeft toch ook een moeder gehad en die moeder heeft toch aan de vererving ook het hare bijgedragen! Welnu, als men de dochter heeft kan men ook de moeder achterhalen en als de pop zusters heeft kan men die toch ook in de 7 puntenteelt betrekken. Dan kunnen we reeds een viertal parallelparingen tot stand brengen: de 7 p. man X de pop uit 7 punten vader, de 7 p. man X de moeder van de pop, de 7 p. man X 1 zuster van de pop, de 7 p. man X nog 1 zuster van de pop. Indien geen zusters van de pop voorhanden zijn, doch wel de ouders van de pop, dan kunnen toch alsnog eerst zusters gefokt worden.

Dergelijke beknopte afzonderlijke familiegroepjes kunnen toch uit tal van kwekerijen geformeerd worden. Zo kan feitelijk elke kweker met de parallelparingen beginnen. Het is trouwens de moeite waard er mee te beginnen. De gewone paarsgewijze familieteelt loopt meestal uit op dieren met verschillende zangeigenschappen, doch als die dieren dan ter wedstrijd goede punten bekomen, maar alle met andere toeren, dan wordt het voor de kweker zo lastig een goede teeltkeuze te doen, want de ene vogel heeft een mooie klokkende, de andere bijzonder mooie staaltonen, weer een ander kreeg voor tjokken 5 punten, enz., maar veelal van alles maar één vogel. Bouw daarmee nu maar eens een stam op. Het systeem der parallelparingen isoleert en localiseert echter dergelijke prima kwaliteiten, doch dit is alleen mogelijk door een foklijn te vormen uit één stamvader en verder alleen met het nageslacht daarvan voort te kweken. Zo vormt men een constant verervende stam. Wil men dan later eventueel die stam ook nog verrijken met tjokken van 5 punten, dan is dat weer een afzonderlijk stuk werk, hetwelk wederom via parallelparingen tot stand gebracht kan worden.

Het beslissende moment.

Het formeren van foklijnen heeft natuurlijk niet tot doel alles wat eruit geboren wordt, te behouden. Er moet geselecteerd worden, want zonder selectie bestaat er

geen fokstelsel. Bij het stelsel der parallelparingen is het echter wachten op het moment waarop deze selectie definitief zal moeten plaats vinden, nl. met uitschakeling van al het andere. Daarom beschrijf ik even nader dit moment. In het schema valt dit moment bij de paringen welke een bijzonder gunstig resultaat hebben (meerdere broers/halfbroers met eenheid van goede zang). De andere paringen geven wel een enkele goede vogel, doch bepaalde paringen gaven niet anders dan goede dieren. Alle jongen uit deze paringen moeten dus zorgvuldig worden afgezonderd, met hun vader en hun moeders. Hiermede moet dan verder gefokt worden en de paringen met bijzonder gunstig resultaat kunnen herhaald worden.

Het uitschakelen van alle andere vogels uit de foklijn mag een drastische maatregel lijken; zonder deze maatregel zou het verkregen resultaat weer spoedig teniet gaan. De foklijn is nu immers gezuiverd. Daarom moeten er geen andere dieren in gebruikt worden.

Hoe is het nu gesteld met de erfactoren, die betrekking hebben op de kanariezang?

Elke man, die een behoorlijk lied brengt van mooie klanken, bezit hiervoor gunstige erfactoren. Om te weten te komen of die man voor die factoren fokzuiver is, moeten wij zodanige paringen trachten te bewerken, waaruit alleen jongen komen met de prima zang. Vinden wij zulk een paring, dan weten we tevens dat ook de moeder de bijpassende factoren heeft aangebracht. Die man en die pop zijn dan waard om een jaar later opnieuw gepaard te worden.

Niettemin kan het dan gebeuren, dat de kinderen nog niet fokzuiver zijn. Jonge mannen, die zelf prima zingen en hun zusters en halfzusters moeten dus ook verder beproefd worden, totdat in een bepaalde lijn het gewenste resultaat wordt aangetroffen, nl. dat ook de jonge poppen op hun beurt weer enkel prima zangers opgeleverd hebben.

Het hebben van de overtuiging dat er erfelijkheid in kanaries is, is voor de zangkweker beslist noodzakelijk. Tot dusver was die overtuiging niet algemeen, voornamelijk omdat er nog geen beschreven erfelijkheid van kanariezang bestond en het erfelijk verloop van zangfactoren duister bleef. Correspondentie met Dr. v. d. Plank van de Rijks-Universiteit te Utrecht leverde nochtans waardevolle gegevens als uitgangspunt.

“Erfelijk is de aanleg en/of het vermogen voor de speciale kanariezang, alhoewel op meerdere factoren berustend, welke aanleg bestaat doordien ademhalingsorganen en keel anatomisch zodanig gebouwd zijn, dat de mogelijkheid is gegeven om deze zang voort te brengen. Ook bestaat bij kanaries een erfelijk intellect voor zang. De kanarie is in dit opzicht met verstand of kenvermogen begaafd. De zanglust of zangijver berust eveneens op erfelijke factoren.”

Als voornaamste zangerfactoren leren we hier dus reeds kennen die voor orgaanbouw, kenvermogen voor de speciale kanariezang en de zanglust. Maar ... zelfs al zou het in de anatomie mogelijk zijn na keelonderzoek onder narcose het dier in leven te houden, dan is dit toch een vakwerk hetwelk niet door ons kan worden uitgevoerd. Nog moeilijker ligt het wat het erfelijk intellect voor de zang

betreft. Zo blijft ons derhalve geen andere conclusie over dan op grond van het indirect effect (de zang) de aanwezigheid van gunstige erfactoren voor zang aan te nemen.

Gunstige omgevingsfactoren – de voorzang

Wij herinneren ons geleerd te hebben dat de eigenschappen van een levend wezen niet zelf overgeërfd worden. Erfelijkheid, overerving is het overgaan van genen (draggers van de kiemen van de erfelijke eigenschappen) van ouders op hun kinderen. Alle eigenschappen zijn het gevolg van de manier, waarop het individu opgroeit, ten eerste onder invloed van de genen in zijn cellen, maar ten tweede ook het gevolg van de manier, waarop het groeiende individu reageert op de omgeving in de ruimste zin.

Dit is in het bijzonder waar voor de eigenschap zang van onze kanarie. Het volstaat dus niet om via een goed fokstelsel zoals parallelparingen de erfactoren voor goede kanariezing in jonge vogels samen te brengen. De erfactoren voor goede kanariezing kunnen maar tot volledige ontwikkeling komen, de jonge kanarie kan zijn zangtalenten maar volledig ontplooiën, binnen een omgeving waar die zang geleerd en geoefend kan worden. Hiermee zijn we dan beland bij de voorzang als cruciaal en complementair deel aan de overgeërfde zangfactoren.

Lange tijd geleden hielden de kwekers een of meer speciale voorzangers voor de opleiding van hun jonge mannen. Dikwijls kwam het er zelfs niet op aan, welke toeren de voorzanger bracht en ook niet in welke vorm. Alle hoop was er op gevestigd, dat de jonge vogels die zang van de voorzanger zouden aanleren en overnemen. Kortom, men verwachtte alles van de voorzang, zelfs het aanleren van nieuwe toeren.

In verreweg de meeste gevallen heeft men echter moeten concluderen dat de vreemde voorzang in de geboden vorm toch niet door de jongen werd overgenomen, doch dat elk jong zijn eigen klank- en zangtaal heeft, al naar gelang zijn afstamming. Meer en meer kwamen de fokkers tot de overtuiging, dat elke kanarie slechts zal zingen, zoals zijn orgaan het mogelijk maakt en dat ook het orgaan van vaders- en moederszijde er op van invloed zijn. Langzamerhand ging men spreken van een „erfelijk orgaan" en „erfelijke aanleg" van zang. Meer en meer ging men er toe over de best zingende mannen van de eigen stam tot voorzang te geven. Behalve een geschikt orgaan voor het voortbrengen van bepaalde klanken en klankvormen bleek tevens, dat elk aanleervermogen beperkt is tot de eigen zangrichting van de stam. Als een jonge vogel geen kloekaanleg/talent geërfd heeft, kan hij van een vreemde voorzanger ook geen kloek leren.

In stamverband gefokte jonge mannen zullen derhalve met hun aanleervermogen de toeren van de stamzangrichting kunnen brengen in de klanken, zoals het stamorgaan dit mogelijk maakt. De hedendaagse toepassing van voorzang komt dus hierop neer, dat men slechts vogels van eigen stam als voorzanger dienst laat doen. Wanneer in stamverband gekweekt is, is er geen betere voorzang, dan die van de stam zelf en men kan de kweekmannen, zo ze geen strafbare fouten in hun lied hebben, ook als voorzanger gebruiken.

Ik ben trouwens van mening, dat de voorzang die de jonge mannen horen gedurende de periode van 3 à 4 weken te beginnen als de jongen het nest verlaten (dag 20

ongeveer), van overwegende invloed is. Ook zal de voorzang zijn invloed doen gelden als de jonge vogels in de vlucht gevorderde zangstudies maken. De eigenlijke voorzang als zodanig doet ook ten volle dienst in de zangkast en daar dient terstond na het af kooien der jonge mannen de voorzanger present te zijn. Hiervoor kunnen we ook zorg dragen door de tot voorzanger bestemde mannen zo vroeg mogelijk uit de kweek te nemen en in het duister te laten afruien. Ik acht over het algemeen voorzang in de zangkast nodig om de jonge vogels de stamzangrichting te leren. Hun orgaanbouw en hun ontplooiende zangtalenten bepalen hierbij of ze die stamzang mooi, minder mooi, dan wel lelijk zullen brengen.

Indien men geen foutvrije voorzangers heeft, is het beter geen voorzang te geven, want gelijk de jonge mannen goede zang kunnen aanleren, zo kunnen ze ook de foutieve toeren van de voorzanger overnemen. Ik hoef er echter niet op te wijzen, dat voorzangers met grote fouten in plaats van goed veel kwaad kunnen stichten. Vogels met hoge scherpe fluiten, harde bellen en gierende belrollen, verdienen de naam voorzanger niet, doch nog veel gevaarlijker zijn de neuzige toeren, ten eerste omdat menig beginneling de neuzigheid als zodanig niet kent en ten tweede omdat neuzigheid alle toeren van het lied kan aantasten, ten derde omdat neuzigheid bij voorkeur door de jongen aangeleerd wordt. Ook in de vorm der fluiten moet men met de voorzang voorzichtig zijn. Geeft men voorzang met de zogenaamde fluiten, die klinken als pioe, pioe of tie, dioe, dan is de voorgezongen fluit nog wel goed, doch meestal zal een deel der jongen hem niet goed overnemen en hem als diau, diau brengen en bovendien neuzig en breed. Als men zulks constateert, dan is het eigenlijk reeds te laat, want al spoedig brengt dan heel het leerlingenkoor die neuzige brede fluiten. Voor de beginneling, die nog niet voldoende goed en slecht in de zang kan onderscheiden, valt dan later het resultaat op de keurlijst erg tegen.

Er wordt beweerd, dat in stamverband gekweekte vogels ook zonder voorzang hun lied in prima vorm brengen. Deze mening is echter in zoverre onjuist, dat er praktisch eigenlijk nimmer sprake is van het ontbreken van voorzang. De jonge mannen uit het eerste en tweede nest zullen zeer zeker reeds op de broedkamer het lied van de kweekmannen gehoord hebben en ook zullen ze in de vlucht van het lied van de overjarige vogels kunnen profiteren. Nu gaan die jonge mannen wel zonder voorzanger in de zangkast, doch ze hebben dan reeds voorzang genoten.

Tot zover heel wat beschouwingen, welke veel inhouden wat gerekend moet worden te behoren tot de onmisbare algemene fokkerskennis en wel een speciale fokkerskennis, nl. voor de zangkanarieteelt. De behandeling van elk onderdeel en de grondslag van het systeem leidt noodzakelijk tot tamelijke uitvoerigheid. Dit is begrijpelijk, want het onderwerp is wel "parallelparingen-wisselbroed", doch daaraan komen diverse andere onderwerpen te pas als stamteelt, de zangeenheden, erfelijkheid, inteelt, selectie, e.d. meer. Dit alles houdt met elkaar verband en vormt tezamen de algemene fokkerskennis, zonder dewelke de waarde van een fokstelsel niet op de juiste wijze beoordeeld kan worden. Wat nu betreft de ontwikkeling van meer algemene fokkerskennis bij onze kwekers, mag dus de uitvoerigheid van de materie geen beletsel zijn en als deze materie ergens op zijn plaats is, dan is het toch zeker wel hier, want de ware zangkanarietweker zal het hier zoeken, hoe uitvoeriger, hoe liever.

Wij wensen u
een zonnige en
plezierige vakantie

K.M.K.

BARBEQUE

Zaterdag 22 augustus 2009

Vanaf 15.00 uur

15,00 € per persoon

7,50 € per kind – 10 jaar

Lokaal: Ludwinahuis

Zelleardreef 2

2820 Bonheiden

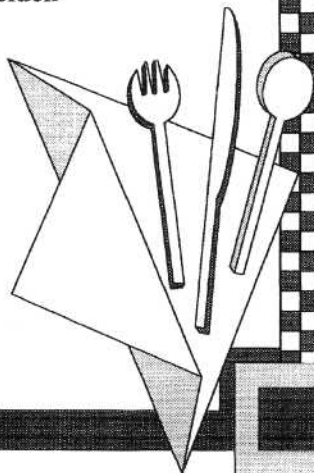
Inschrijven Opdebeek F.

Uyerenboslaan 14

2820 Bonheiden

Tel: 015/550819

Voor 12-08-2009

IEDEREEN IS WELKOM !!!

**Algemene
ledenvergadering**

K . B . F . K .

**Assemblée
générale**

Zondag **20 september** 2009
om **9u30**

in het lokaal Ludwinahuis
Zellaerdreef 2 te Bonheiden

Dimanche **le 20 septembre** 2009
à **9h30**

au local Ludwinahuis
Zellaerdreef 2 à Bonheiden

Dagorde

- Verslag van de vorige vergadering
(21-06-2009)
- Briefwisseling
- Wedstrijdkalender
& opgave aantal vogels
- Bestelling wedstrijdbenodigheden
- Allerlei
- Het woord aan de leden

**Hierbij nodigt het bestuur
alle leden uit aanwezig te zijn**

Ordre du jour

- Rapport de l'assemblée précédente
(21-06-2009)
- Correspondance
- Calendrier des concours
& indication du nombre de oiseaux
- Commande fournitures de concours
- Divers
- Les membres ont la parole

**À tous nos membres
le comité souhaite la bienvenue**

**Verslag van de algemene ledenvergadering van 21 juni
2009 onder leiding van voorzitter Yvan Vanoirbeek**

1. De voorzitter opent de vergadering om 9u45.
2. Het hoofdbestuur is voltallig. Twee verenigingen zijn niet vertegenwoordigd nl. Club Canari Winenne (verontschuldigd) en de Koninklijke Grobbendonkse Waterslager (afwezig).
3. De voorzitter leest op vraag van de Dhr. Robert Mitemeyer zijn brief voor. Nadat de betrokken partijen en enkele leden hun woordje hebben

gedaan, wordt verzocht deze zaak als afgehandeld te beschouwen.

4. Er wordt één minuut stilte gehouden ter nagedachtenis van Dhr. Pierre Maes die aangesloten was bij de Koninklijke Balense Waterslagger.

5. Na voorlezing van het verslag van de algemene ledenvergadering van 15 maart 2009 vraagt Leuven of de 6 individuele vogels bij elkaar moeten blijven. Dhr. Louis Meeusen, adviseur van onze 1ste Keurdervereniging, zal dit voorleggen op de eerstvolgende keurdersvergadering. Voor de rest waren er geen op- of aanmerkingen.

6. Daar er geen kandidaturen binnengekomen zijn en daar zij zich herkiesbaar hadden gesteld, worden de mandaten voor secretaris, redacteur en wedstrijdcommissaris met applaus voor 3 jaar verlengd.

7. Briefwisseling: geen voorstellen. De voorzitter verzoekt om in de toekomst de aan hem of aan het hoofdbestuur gerichte briefwisseling vóór 1 maart in te dienen.

8. Einde financieel boekjaar: uiteenzetting van het kasverslag door Maurice Verhoeven: verlies dat (vooral) te wijten is aan minder inkomsten van lidgelden en ringen en de uitbetaling van de kilometervergoedingen (€ 0,25 per km).

9. B.O.U.-kampioenschappen: warm eten voorzien voor de keurders

10. Allerlei:

- de inrichtende club mag enkel eigen kooien gebruiken indien deze dezelfde zijn als de clubkooien m.a.w. niet herkenbaar (op elke wedstrijd)

- vraag om sponsoring aan Cédé en Laroy-Duvo van 10.000 zangfiches

- barbecue ingericht door K.M.K. Bonheiden op 22 augustus 2009. € 15,00 per volwassene en € 7,5 voor min10-jarigen.

11. B.O.U.-nieuws:

- het volgende W.K. gaat door in Masintos in Portugal (wordt vervolgd)

- kleurringen 2010: oranje

De voorzitter sluit de vergadering om 12u10 en wenst ieder een behouden thuiskomst toe.

De secretaris, François Van Roy

Gezien de voorzitter, Yvan Vanoirbeek

Keurders vergadering zondag 29 maart 2009

Voorzitter Van Oirbeek heet de aanwezige keurmeesters welkom en verklaart de vergadering voor geopend om 10u15.

Er wordt 1' stilte in acht genomen voor ons overleden ere lid Roger Volders. Verdwenen in de plooiën van verleden tijd, toen we je nog hadden waren het drukke tijden, waren we nog jong en bezig, nu moeten we het doen met verminkte herinneringen. We begrijpen pas wie we missen als het te laat is. Toch dragen we je nog steeds in onze gedachten.

Er zijn elf leden aanwezig. De heren Meeusen en Boes verontschuldigt.

Geen op of aanmerkingen bij voorlezing vorig verslag.

Wegens verschillende keurders in buitenland is de studiedag in Halen niet kunnen doorgaan.

Penningmeester Luc Vermincksel ontvangt het lidgeld, vastgesteld op € 7,5 van iedere keurmeester en geeft een kasverslag tot op heden en sluit af met een batig saldo.

De bekertjes van het regelmatigheids criterium werden uitgereikt, keurders Vanschoonbeek en Meeusen waren de grote laureaten. Proficiat jongens.

Keurders die in het buitenland keuren een verslag laten opmaken voor een evaluatie op te maken om een correcte beoordeling te krijgen.

Hier speelt onze ondervoorzitter een grote rol en stelt vast dat de klokkende waterslag zich handhaaft, de bollende waterslag is zeer goed, staaltönen zijn minder. Hieruit blijkt alweer wat een gefundeerde en ervaren kijker de ondervoorzitter wel heeft op de huidige competitie, we kunnen nog veel van hem leren!

Heikel punt: vogels die geen staaltönen brengen; er wordt voorgesteld om bij gebrek aan staaltönen de punten indruk te halveren

Bij open keuring worden de kooien geplaatst:

links boven A (of1)	rechts boven C (3)
links onder B (2)	rechts onder D (4).

Aspirant keurder Karadaglis Dimitris uit Griekenland zal desgevallend uitgenodigd worden in België om zijn examen af te leggen voor kandidaat keurder. De heer Dimitris was aanwezig op wedstrijd in Wijnegem en maakte een zeer goede indruk volgens de keurders in actie .

Nieuwe uitbaatster in lokaal: haar vitale verschijning is ronduit verbazend en maakt de gedachte van oud worden een pak draaglijker.

Om 12u15 wenst de voorzitter ons een behouden thuiskomst en een goede kweek, de volgende vergadering zal op Zaterdag 10 Oktober om 10u doorgaan in ons lokaal 'tDorp' te Olen. Fonske.

Bollende waterslag: al 70 jaar een twistpunt

door Jaap Plokker
in het contactblad van de Doelgroep Zang Regio NZHU (mei 2009)

Naar aanleiding van het door Benny Uittebroek in één van de vorige edities van ons clubblad gepubliceerde artikel ‘Waterslag’ wil ik graag in deze bijdrage aandacht vragen voor de bollende waterslag: Tijdens een keurmeestervergadering in 1966 door M. van Woezik omschreven als een al 30 jaar bestaand twistpunt. Waar in Nederland de bollende waterslag een controversieel onderwerp is, waaraan maar weinig mensen hun vingers wenssen te branden is er bij onze zuiderburen geen enkele schroom omtrent deze toer te bespeuren. Integendeel, de punten voor bol rollen regelmatig uit de pen van de keurmeesters. Ook Benny schrijft over de bollende waterslag als zijnde een normale, veelvoorkomende toer. Tijd voor een nadere, en wellicht wat meer internationale, kijk op de bollende waterslag, dunkt me.¹

Op 16 april 1966 kwamen waterslagerkeurmeesters van de Algemene Bond van Kanarieteelt en Vogelbescherming en de Nederlands Bond van Vogel-liefhebbers in Hilversum bij elkaar om o.m. de beoordeling van waterslagers door de keurmeesters van beide bonden beter op elkaar af te stemmen. Aanwezig waren coryfeeën als de heren van Woezik, Nagel, Schouten van de Velden, Gerrits, Spitters, Wieringa. Ook, de bij velen van ons bekende keurmeester, oud bestuurslid van de NZHU en afgelopen zomer overleden, Catrien van der Toorn gaf acte de présence.

Eén van de onderwerpen waarover uitvoerig met elkaar van gedachten werd gewisseld was de bollende waterslag. Volgens van Woezik waren er al 30 jaar problemen met het interpreteren en beoordelen van bollende waterslag. Sommige keurmeesters gaven aan, al in geen jaren punten voor bollende waterslag te hebben gegeven. Dat de waterslagers zo weinig bol zongen werd door de keurmeesters verklaard met de structuur van het toenmalige waterslagerlied: Als gevolg van de in de loop der jaren geconstateerde vertraging in het ritme van de rollende waterslag en een versnelling van dat van de klokkende waterslag, was er weinig ruimte voor de qua ritme daar tussen liggende bollende waterslag. In den lande interpreteerden sommigen de bollende waterslag als een klokkende waterslag waaruit het zgn. tongenspel verdwenen was; bollende waterslag was in hun ogen een verlopen klokkende waterslag. De keurmeesters waren het hier niet mee eens en beschouwden de bollende waterslag als een afzonderlijke toer met specifieke kenmerken qua ritme en buiging. Maar uit het vergaderverslag krijgt men de indruk dat niet alle keurmeesters dezelfde criteria hanteerden bij het onderkennen en beoordelen van bollende waterslag, oftewel iedere

keurmeester leek zijn eigen interpretatie te hebben van de kenmerken van bollende waterslag. Zo wekt van Woezik elders de indruk dat vogels, zijns inziens, onterecht een waardering voor bollende waterslag ontvingen, terwijl er, volgens hem, slechts sprake was van een snelle of vlakke klokkende waterslag of een langzame rollende waterslag. Het gevolg van dit alles was dat bepaalde toervormen door de ene keurmeester wel en door de ander niet als bollende waterslag werden beoordeeld. Waterslagerkwekers ontvingen daardoor van dezelfde vogel keurlijsten met en zonder een waardering voor bollende waterslag, hetgeen veel onbegrip opriep. Schouten van de Velden stelde dan ook voor om, hoewel de rubriek bollende waterslag op de keurlijst vermeld stond, te doen alsof hij niet bestond. Een andere reden voor dit standpunt was dat keurmeesters van de Algemene Bond over het algemeen van oordeel waren dat de bollende waterslag, vanwege de vermeende slechte invloed op de klokkende waterslag, beter uit het lied van de waterslager geweerd kon worden. Anderen waren van mening dat bollende waterslag een afzonderlijke, uiterst waardevolle, toer is die gewaardeerd moest worden wanneer een vogel die zingt. Na een ‘langdurig debat’ werd besloten om ‘in het algemeen geen waardering voor bollende waterslag te geven, tenzij dat men er beslist niet onderuit kan’. Helaas vermeldt het vergaderverslag niet of de keurmeesters tot een unanieme definiëring van bollende waterslag zijn gekomen en zo ja hoe die luidde.²

Verschillen tussen Noord en Zuid

Ruim 30 jaar na deze vergadering verscheen van mij een artikel in *Onze Vogels* onder de titel ‘Bollende waterslag een zangtoer in de schemerzone’. Zonder overigens kennis genomen te hebben van het hiervoor besproken vergaderverslag werd ook in 1999 de bollende waterslag door mij als een controversieel thema getypeerd en was één van mijn voorstellen om de bollende waterslag als rubriek van de keurlijst te verwijderen. In de ruim 30 jaar tussen de publicatie van voornoemd vergaderverslag en het verschijnen van mijn artikel was er t.a.v. de discutabele rol van de bollende waterslag weinig gewijzigd en ook vandaag de dag is, mijn inziens, daarin nog weinig verandering gekomen.³ Nederlandse waterslagerkwekers en -keurmeesters hebben inmiddels ruim 70 jaar een haat-liefde verhouding met de bollende waterslag. Hoe anders is het bij onze zuiderburen waar met de regelmaat van de klok op de keurfiches punten voor bollende waterslag worden toegekend. Wanneer Bert Renes, voorzitter van de Keurmeestersvereniging Zang van de NBvV, in een recent artikel zijn voorkeur uitspreekt voor een internationale standaard m.b.t. het waterslagerlied ligt hier een schone taak, want duidelijk is wel, dat wat onder bollende waterslag wordt verstaan in Nederland niet voor iedereen hetzelfde is en de interpretatieverschillen tussen ons land en onze zuiderburen wellicht nog groter zijn.⁴

Naar een internationale standaard

Vergelijken we mijn interpretatie van bollende waterslag in voornoemd artikel met die van Benny Uittebroek in zijn bijdrage in ons clubblad dan komen die vrijwel geheel overeen, met dit verschil dat ik me beperk tot de aanvangsmedeklinker bl terwijl Benny een trage rollende waterslag die met een w, l of h wordt ingezet ook als bollende waterslag kwalificeert.⁵

Het zou én voor de samenstelling van de internationale standaard én voor de eensgezindheid binnen de Nederlandse waterslagerwereld een grote stap vooruit betekenen wanneer we in Nederland de Belgische interpretatie van bollende waterslag, zoals beschreven in de bijdrage van Benny Uitteboek, unaniem overnemen. Bollende waterslag wordt daarin veel helderder gedefinieerd dan in de Nederlandse zangtheoretische literatuur en is min of meer eenduidig te interpreteren. Min of meer, omdat één beoordelingscriterium uitermate subjectief blijft: het ritme-onderscheid tussen bollende waterslag en klokkende waterslag enerzijds en rollende waterslag anderzijds. Hoe snel moet een klokkende waterslag en hoe traag moet een rollende waterslag zijn om als bollende waterslag geïnterpreteerd te worden. Dit dilemma was voor mij één van de redenen om bollende waterslag als afzonderlijke toer als zodanig niet te benoemen en voor te stellen hem van de keurlijst te verwijderen. Hoe reëel dit beoordelingsprobleem overigens is blijkt wel uit de slotconclusie van de tijdens seizoen 2006 opgemaakte wedstrijdverslagen van de Belgische waterslagerkeurmeesters, waarin wordt gesteld dat ‘betreffende de zang wij moeten bekennen dat de klokkende waterslag nog altijd te rap en te droog wordt gebracht; *idem voor de bollende waterslag die meestal tussen bol en rol wordt gebracht en het de keurmeester soms moeilijk maakt*’.⁶

Tot slot wil ik aan de hand van een citaat uit voornoemd artikel van Benny Uittebroek nog eens duidelijk maken wat dan de voor de Nederlandse waterslagerskwekers de nieuwe definiëring van bollende waterslag zou kunnen worden: ‘De bollende waterslag is, in vergelijking met de klokkende vorm, eenvoudiger van structuur, d.w.z. dat elke toongreep van de bol minder buiging in de grondtoon vertoont dan die van de klokkende vorm en uiterst zelden samengestelde medeklinkers laat horen, waardoor hij meer gelijkt op rollende waterslag dan op klok. De kortere grondtoon in elke toongreep van de bol maakt dat de toer als geheel in een sneller ritme wordt gezongen. Bovendien zijn de toongrepen veel minder afgezet, is de tussenruimte veel kleiner zodat de slagen tegen elkaar aan liggen.

<u>voorletters</u>	<u>grondtoon</u>	<u>slotmedeklinkers</u>
b	oe	
w	oo	
l	u	
h	+ watergalm	

Vanzelfsprekend is de klinker u, door zijn hogere toonligging, van minder waarde dan de oo of oe. De hoeveelheid water op de grondtoon speelt, naast de diepte van de grondtoon, ook bij bollende waterslag een zeer belangrijke rol in de waardebeoordeling van de toer. De stevig ritmische, doch niet te snelle cadans, de klankvolheid, kracht en lengte van de toer en een eventuele variatie in de toonhoogte of toonsterkte, zijn de factoren die verder bepalen hoe hoog hij in het goede of zeer goede verwaardigd kan worden.⁷

(...) Het verschil tussen rollende waterslag enerzijds en klok en bol anderzijds is, 'dat de slagen in een nog sneller ritme gebracht worden en dat de tussenruimte tussen de toongrepen nog kleiner is dan bij de bol, zodat ze als het ware ineenvloeien en de medeklinker nog nauwelijks hoorbaar is.

Overigens lijkt de structuur van rollende waterslag veel op die van de bollende waterslag; de klinkers en de medeklinkers van de toongrepen zijn dezelfde als omschreven bij bollende waterslag. (...)

Bij het vaststellen of wij met bollende, dan wel met rollende waterslag te maken hebben, is dus, naast de lengte van de grondtoon, de snelheid waarmee de toongrepen elkaar opvolgen, bepalend voor het onderscheid.⁷

Met een herziening van het Nederlandse standpunt dat de bollende waterslag omschreven moet worden als een toer met de structuur van rollende waterslag op de medeklinkers b, w, l en h waarbij de afzonderlijke toongrepen in een aanmerkelijk trager ritme worden gezongen dan bij rollende waterslag is, na 70 jaar van tobben, voor de Nederlandse waterslagerkwekers en -keurmeesters wellicht de broodnodige helderheid geschapen en zijn tevens internationale interpretatieverschillen opgeheven. Een win-win situatie en wie zou daarop tegen kunnen zijn. Het antwoord is aan de Nederlandse waterslagerkeurmeesters.

Noten

1. Uittebroek, Benny, Waterslag. In: Contactblad Doelgroep Zang NZHU jrg. 2008, nr. 3, pp. 21-30. Eerder verschenen in: De Belgische Waterslager, orgaan van de K.B.F.K., jaargang 73, nr. 2, maart-april 2007, pp. 9-14.
2. Wieringa, H., Verslag van de gehouden Keurmeestersvergadering voor Waterslagerkanaries van de gezamenlijke Bonden. In: Onze Vogels, juni 1966, pp. 284-287. M. van Woezik, Hoe kunnen wij het lied van de waterslager nog verbeteren? In: Onze Vogels, november 1966, pp. 569-570
3. Plokker, J., Bollende waterslag: een zangtoer in de schemerzone. In: Onze Vogels, jrg. 1999, nr. 11 (november), pp. 470-471.
4. Renes, B., Dit artikel gaat over de gevolgen op technisch gebied na invoering nieuwe waterslagerkeurlijst, deel 2. In: Onze Vogels, jrg. 2007, p. 330.
5. Uittebroek, B., Waterslag. o.c., pp. 21-30.
6. Besluit van de wedstrijdverslagen opgemaakt door de keurmeesters. In: De Belgische Waterslager, orgaan van de KBFK, jaargang 73, nr. 2, mrt-apr 2007, p. 7.
7. Uittebroek, B., Waterslag. o.c., pp. 25-28.

Voeding in de praktijk

J. van Himbergen (1978)

Op een heerlijke zomeravond in augustus lijkt het wel of de motor van de auto zingt als ik op weg ben naar een kanariekwaker met vele kostbare vogels. Kijken, praten, rekenen en samen overleggen hoe het in het nieuwe seizoen, kan worden aangepakt, want dat blijkt nodig te zijn. Het wordt een eerste kennismaking. Dit alles hoeft geen zware belasting te zijn na een volbrachte dagtaak. De gehele dag omgaan met mensen, die vogels en dieren als hobby hebben is gewoon één feest, dag in dag uit. Vandaar dat die motor zingt, misschien gaat er iets positiefs gebeuren voor al die honderden vogels ergens in het Brabantse land. En ja, als het u vergaat zoals mij dan zult u opmerken, dat men soms intens kan genieten van een bepaalde opmerking of gegeven in woord en geschrift. Zonder erop gerekend te hebben komt een lang begeerde informatie zomaar aanwaaien. Men voelt het in een keer aan: dit zal het zijn. Wij, vogelvrienden, staan vaak voor mateloos grote problemen en weten niet altijd waar we trefzeker om raad kunnen vragen en dan gebeurt er opeens zoiets.

Niet iedereen is in de gelegenheid om verre reizen te maken en vogels te observeren in hun stamland. Meindert de Jong had die kans wel en schreef zijn boekje met als titel «Volièrevogels in hun stamland ». Diverse soorten tropenvogels staan daar in beschreven zoals de schrijver ze bezig zag. De handelingen van de vogels in hun stamland zo kort en duidelijk beschreven zetten mij aan het denken en inderdaad komt er een schat aan gegevens vrij als men deze verrichtingen projecteert op de vraag: waarom doen vogels zo of waarom nemen ze juist in die periode dat bepaald voedsel tot zich? Wederom blijkt dan, dat de theorie door de praktijk wordt bevestigd. We gaan daarom eens wat aandacht besteden aan een voedermiddel, dat in de natuur veel en in verscheidenheid aanwezig kan zijn: kiemende zaden. Zoals reeds opgemerkt is, geven de gedragingen van de vogels in de natuur duidelijk aan, dat ze gebruik maken van half gerijpte en kiemende zaden om deze als voedsel te gebruiken voor zich zelf en voor de jonge vogels in het nest.

Halfgerijpte zaden bevatten voedingsstoffen, die nog in opbouw zijn en daardoor gemakkelijk opneembaar in het organisme van de vogel. Zijn de zaden eenmaal gerijpt dan zijn de daar in aanwezige voedingsstoffen volledig afgebouwd en moeten in die toestand de tijd afwachten om weer als

voedsel te kunnen dienen voor de kiem, die in het zaadje aanwezig is. Als een zaadje nadien in de juiste omgeving wordt gebracht om te kunnen ontkiemen en daardoor voor nieuw leven te zorgen dan worden de kant en klare aanwezige voedingsstoffen rondom de kiem wederom afgebroken. De eerste ontwikkeling van de kiem van een plant gaat dus ten koste van de opgeslagen voedingsstoffen, die in een zaadje aanwezig zijn. Als vogelliefhebbers moeten we van deze natuurlijke omzetting van voedingsstoffen (buiten het lichaam van de vogel) profiteren.

Wat gebeurt er bij het kiemen van zaden? De aanwezige voedingsstoffen worden door enzymen gesplitst en met water in opgeloste toestand gebracht. Het aanwezige zetmeel wordt omgezet in suikers en de eiwitten worden afgebroken tot aminozuren. De eindproducten van deze splittingsingen worden dan in het zaadje gebruikt om de kiem te voeden en hierdoor de kans te geven een nieuwe plant te worden. Wat doen we als vogelliefhebbers nu als we gekiemde zaden gaan verstrekken als voedsel? Op het moment, dat deze gesplitste en opgeloste voedingsstoffen zijn vrij gekomen, verstrekken we de gekiemde zaden aan de vogels. We geven de groeiende plant dus niet de kans om ze verbruiken. De vogels profiteren nu van het lichtverteerbare voedsel, dat eigenlijk voor de nieuwe plant bestemd was en de voordelen daaraan verbonden zijn niet gering, vooral voor jonge vogels in het nest een uitstekend voedsel. Zeker als het vogels betreft, die in gevangenschap worden gehouden en op andere wijze misschien niet de juiste voedingselementen krijgen aangeboden. En wat let ons, de vogels in de natuur geven het voorbeeld. **Gekiemd zaad, dat naast de opgeloste suikers en aminozuren (bouwstenen van eiwitten) ook nog lecithine bevat, zou ik willen betitelen als een onmisbaar voedsel voor de meeste vogelsoorten.** Lecithine is een verbinding van glycerine, vetzuur, fosforzuur en choline en komt als zodanig ook voor in de hersenen en het zenuwstelsel. Ook eidooiers bevatten lecithine, hetgeen wederom in de richting wijst, dat deze stof voor groeiende organismen onontbeerlijk zal zijn. In zekere zin kunnen we een ei vergelijken met een zaadje, want ook hierin zijn alle levensstoffen aanwezig voor de eerste levensuren van het jonge vogeltje. Als praktisch punt heb ik u er al eens eerder op gewezen, dat het te vroeg verstrekken van voedsel aan jonge vogeltjes in het nest de vertering van de nog aanwezige reservestoffen in de weg staat. Hierdoor ontstaat een overdosering aan voedsel, die de oorzaak kan zijn van sterfte in de eerste levensdagen.

Uit de praktijk blijkt, dat vogelliefhebbers die gekiemde zaden aan de

vogels verstrekken in de kweek- en ruitijd daar goede resultaten mee behalen en dat bij herhaling. Natuurlijk is het zaak om de gekiemde zaden matig te verstrekken daar het vochtgehalte hiervan hoger ligt dan van normale zaden. Dit vocht is in gebonden toestand aanwezig en zodoende verliest de vogel de vrije keuze tussen voeding en vocht. Het overmatig verstrekken van gekiemde zaden kan dus fouten veroorzaken, welke men bij een te late constatering niet of met veel moeite kan herstellen. Hiervoor geldt de zelfde stelregel als bij het verstrekken van groenvoer.

Zaden, welke zich uitstekend lenen om als kiemzaad te dienen zijn: raapzaad, negerzaad, graszaden en radijszaad. Ook een mengsel van deze zaden is mogelijk daar ze vrijwel tegelijk tot kiemen overgaan. Natuurlijk zijn ook andere en minder eiwitrijke zaden geschikt om te laten kiemen. Het laten kiemen van zaden wordt op allerhande manieren in de praktijk bedreven en de meesten zijn goed. De chemische processen bij het kiemen gaan gepaard met sterk zuurstofverbruik en verhoogde warmteproductie nadat eerst vocht aan de zaden is toegevoegd. Als gekiemd voedsel gebruiken we bij voorkeur zaden met een kleine uitgeschoten kiem, nadat ze met stromend water goed zijn doorgespoeld en in een zeeffe zijn uitgelekt, zodat ze winddroog verstrekt kunnen worden. Steeds dient men vers gekiemde zaden te verstrekken, dus nooit voor meerdere dagen in een keer laten kiemen, dit om schimmelvorming te voorkomen.

Op de terugreis denk ik aan het enige positieve wat door de kanariëkweker werd gedaan: gekiemde zaden verstrekken. Voor de rest was de voeding een uitgedacht probeersel geweest. Via allerhande preparaten worden voedings-elementen vaak overtollig verstrekt. Levensgevaarlijk! Hetgeen persé in de vogelruimte moet zijn: grit, maagkiesel (scherp en niet rond) en geen roodsteen, aan dit alles mankeerde het. In de ziekenboeg zitten kostbare kweekvogels, die het teveel is geworden, te vet en los in de veren. Ze kunnen de rui niet uitvoeren. Minder energiestoffen en dagelijks wat vitamine B in het rantsoen doen enkele dagen nadien een gelukkige vogelliefhebber zeggen: « ik zie ze iedere dag in conditie verbeteren ». Dan kan men die bewuste fractie van een seconde beleven, want een overwinning is het.

**Algemene
ledenvergadering**

K . B . F . K .

**Assemblée
générale**

**Zondag 15 november 2009
om 9u30**

**Dimanche le 15 novembre 2009
à 9h30**

in het lokaal Ludwinahuis
Zellaerdreef 2 te Bonheiden

au local Ludwinahuis
Zellaerdreef 2 à Bonheiden

Dagorde

- Verslag van de vorige vergadering
(20-09-2009)

- Briefwisseling

- De prijs van de ringen, lidgeld

- Afhalen wedstrijdbenodigdheden

- Allerlei

- Het woord aan de leden

**Hierbij nodigt het bestuur
alle leden uit aanwezig te zijn**

Ordre du jour

- Rapport de l'assemblée précédente
(20-09-2009)

- Correspondance

- Le prix des bagues, cotisation

- Retirage fournitures de concours

- Divers

- Les membres ont la parole

**À tous nos membres
le comité souhaite la bienvenue**

Verslag van de algemene ledenvergadering van zondag 20-09-2009 onder leiding van voorzitter Yvan Vanoirbeek

Voor het hoofdbestuur is de secretaris François Van Roy verontschuldigd en de wedstrijdcommissaris Valère Vanschoonbeek afwezig.

Voor de leden zijn de Koninklijke Canaria De Eendracht Merksplas en de Lustige Zangkanarie Halen verontschuldigd; de Club Canari Winenne en de Leuvense Waterslager zijn afwezig zonder kennisgeving.

1. **Opening** om 9.45 u met welkomstwoord vanwege de voorzitter.
2. **Verslag vorige vergadering** (21-06-2009 – in periodiek nr. 3/4)
Aantekeningen bij het verslag.

- Bij punt 5. De zes vogels van eenzelfde liefhebber op een individuele wedstrijd dienen bij voorkeur samen gehouden te worden, tenzij dit bijvoorbeeld om praktische redenen niet mogelijk zou zijn.

- Bij punt 10 – sponsoring zangfiches. Cédé – Laroy-Duvo kan, omwille van de moeilijke economische toestand, niet ingaan op de vraag tot sponsoring van onze zangfiches. Zij zijn wel bereid om voor het kampioenenfeest cédé-eivoer ter beschikking te stellen tegen kostprijs.

- Bij punt 10 – het gebruik van eigen kooien. De liefhebbers van de inrichtende vereniging mogen hun eigen kooien gebruiken indien deze dezelfde zijn als de clubkooien, m.a.w. niet herkenbaar zijn.

Voor alle kooien geldt bovendien, omwille van hetzelfde niet-herkenbaarheidsprincipe, dat de drankflesjes gevuld moeten worden met zuiver drinkwater.

Het verslag wordt goedgekeurd.

3. **Briefwisseling**

Valère Vanschoonbeek neemt ontslag als wedstrijdcommissaris. Wij zijn Valère erkentelijk en dankbaar voor zijn onbaatzuchtige inzet voor de KBFK en haar leden.

Verheugd zijn we ook; Luc Vermincksel zal de functie van wedstrijdcommissaris op zich nemen.

Voor de C.O.M.-wedstrijden werd in sectie B Belgische Waterslager de klasse zang/kleur afgeschaft. KBFK en NBB hebben hierop, via de B.O.U., gereageerd met de vraag om een klasse zang/kleur (witte

waterslagers) te behouden, doch deze vogels enkel op de zang te keuren.

4. **Wedstrijdkalender**

De laatste schikkingen worden getroffen om de wedstrijdkalender te vervolledigen. Deze zal dan ook in zijn volledigheid verschijnen in de periodiek nr. 5 van september-oktober.

5. **B.O.U.-kampioenschap januari 2011**

Kandidaturen worden ingewacht bij de voorzitter.

6. Voor de **bestelling** van de **wedstrijdbenodigdheden** zullen de verenigingen een bestelformulier toegezonden krijgen met de vraag om dit tijdig en volledig ingevuld terug te sturen, zodat de levering ook tijdig en volledig uitgevoerd kan worden.

Niet-gebruikte zangfiches moeten terug ingeleverd worden op de eerstvolgende algemene ledenvergadering na het wedstrijdseizoen.

7. **Allerlei**

Onze webmaster, Walter Vandermeiren, vraagt om voor het doorsturen van verenigingsinformatie en wedstrijduitslagen het e-mailadres info@kbfk.be te gebruiken.

8. **Rondvraag**

De Koninklijke Gobbendonkse Waterslager vraagt hulp bij de organisatie van haar gesloten wedstrijd.

9. **Sluiting** - om 12.00 u bedankt de voorzitter voor het goede verloop van de vergadering en wenst iedereen een behouden thuiskomst.

Verslaggeving – Benny Uittebroek

Dankbare herinnering aan

DE HEER *Jean Vanermen*

WEDUWNAAR VAN MEVROUW *Suzanne Leemans*

*Voormalig lid
gedurende vele jaren
van de Leuvense Waterslager*

Geboren te Attenhoven
op 18 maart 1934
en overleden te Tienen
op 21 oktober 2009

**Het bestuur en de leden van de K.B.F.K.
betuigen hun welgemeend medeleven**

Keurders vergadering zaterdag 10 oktober 2009

Voorzitter Van Oirbeek opent de vergadering om 10u15 en heet de leden welkom.

Uitgezonderd de heren Mittermeyer, verontschuldigd en de heer Meeusen (ziek) zijn alle keurders aanwezig.

Bij voorlezing vorig verslag wordt opgemerkt dat een buitenlandse keurder zijn examen moet afleggen in het land waar zijn domicilie ingeschreven staat. Het nodige zal gedaan worden om zeker te zijn.

In 2010 gaat het wereldkampioenschap door in Matosinhos in Portugal.

Op W.K. wordt de internationale keurfiche gebruikt.

Ieder land mag eigen zangfiche gebruiken.

Er wordt geopperd dat binnen de COM uit ieder land een vertegenwoordiger zou zetelen, en beter zelfs van ieder federatie een afgevaardigde binnen de BOU.

De NOK wordt deels door de BOU beheerd.

De afdeling zangkleur is afgeschaft, misschien komt er een sectie wit enkel op zang te keuren?

Onze vrienden van de nationale bond houden een studiedag op zondag 8 november 2009 om 10.00 uur Centrum Ten Berg, Halve Maanstraat 93 B, St. Amandsberg Gent. Keurders KBFK worden van harte uitgenodigd.

Op vraag van de Leuvense Waterslager hoe de vogels te plaatsen, wordt overgelaten aan de inrichtende club.

Op de keurdersvergadering van zaterdag 6 oktober 2007 is beslist dat stammen en eventuele series van 2, apart gekeurd worden, zeker niet naast elkaar.

Keurder Dirk Delsemme stelt voor om op zaterdag 28 november in ons lokaal enkele vogels te beluisteren om minder gewaardeerde tonen te beluisteren en te beoordelen.

Keurders worden aangeduid voor de te keuren wedstrijden.

Op het BK te Halen zullen de vogels gekeurd worden naar gelang dag van inbrengen.

Onze vriend Luc Vermincksel is de nieuwe wedstrijdcommissaris.

Volgende vergadering gaat door op zondag 28 maart 2010 te Olen.

Met vereende krachten kijken en lopen we naar morgen.

Voorzitter Van Oirbeek sluit deze boeiende vergadering om 12.37 uur.

Fons Faes

Eerste Keurmeestersvereniging Belgische Waterslager

1985	O.M.J.	Vanoirbeek Yvan Voorzitter	Vlierstraat 18 3511 Hasselt	011/ 25.61.12
1976	O.M.J.	Mitemeyer Robert Ondervoorzitter	P. V. Gehuchtenstraat 1 2030 Antwerpen	03/ 542.15.37
2002		Faes Alfons Secretaris	Bakestraat 13 3140 Keerbergen	015/ 51.14.22
1998	O.M.J.	Vermincksel Luc Penningmeester	C. Verstraetenstraat 12 9150 Bazel	03/ 774.06.65
1969	O.M.J.	Meeusen Louis Adviseur	J.B. Pittoorsstraat 55 2110 Wijnegem	03/ 353.87.62
1979	O.M.J.	Geys Roger	Duinbergstraat 15 2480 Dessel	014/ 37.14.71
1979		Janssens Gerard	Valkstraat 25 2860 St. Kat. Waver	015/ 55.41.14
1985	O.M.J.	Van Roy François	Molendries 33 2350 Merksplas	014/ 63.54.34
1987		Penasse Jos	Nieuwedijk 11 2480 Dessel	014/ 37.91.42
1993	O.M.J.	Van Meir Cor	Hoekeind 11 3350 Merksplas	014/ 63.39.59
2001		Delsemme Dirk	Doffen 98 2250 Olen	014 /23.10.03
2006		Boes Jos	Weienhout 11 C 3600 Genk	0474 42 03 37
2006		Vanschoonbeek Valère	Meybroekstraat 16 3510 Kermt	011/25.00.75

Wedstrijdkalender 2009 – 2010

Open kooien K.B.F.K.

Inkooien	Uitkooien	Club / Lokaal
<p>maandag 23/11/2009</p> <p style="padding-left: 20px;">Van 18.30 tot 20 uur</p> <p>8 vogels, in stam en/of individueel (in eigen kooien)</p>	<p>vrijdag 27/11/2009</p> <p style="padding-left: 20px;">uitspraak om 19.00 uur</p>	<p style="text-align: center;">K.G.W. Grobbendonk</p> <p style="text-align: center;">Parochiecentrum Boudewijnstraat 10 Grobbendonk</p> <p>Inschrijven bij Van Genechten Luc, Kolvenierstraat 18, 2200 Herentals Keuring dinsdag-woensdag 24-25/11 Geys – Penasse – res. Vanoirbeek</p>
<p>maandag 30/11/2009</p> <p style="padding-left: 20px;">Van 18.30 tot 20 uur</p> <p>8 vogels, in stam en/of individueel (in eigen kooien)</p>	<p>vrijdag 04/12/2009</p> <p style="padding-left: 20px;">uitspraak om 19.00 uur</p>	<p style="text-align: center;">K.B.W. Balen</p> <p style="text-align: center;">'t Brakske (KLJ Schoorheide) Eksterstraat 2 Balen</p> <p>Inschrijven bij Nuyts Victor, Driehuizen 3, 2490 Balen Keuring dinsdag-woensdag 01-02/12 Vanschoonbeek – Delsemme – res. Faes</p>
<p>maandag 07/12/2009</p> <p style="padding-left: 20px;">Van 18.30 tot 20 uur</p> <p>8 vogels, in stam en/of individueel (in eigen kooien)</p>	<p>vrijdag 11/12/2009</p> <p style="padding-left: 20px;">uitspraak om 19.00 uur</p>	<p style="text-align: center;">Gewak Genk</p> <p style="text-align: center;">De Klimroos Meylandtlaan 191 3550 Heusden - Zolder</p> <p>Inschrijven bij Vanoirbeek Yvan, Vlierstraat 18, 3511 Hasselt Keuring dinsdag-woensdag 08-09/12 Vanschoonbeek – Boes – res. Geys</p>
<p>maandag 14/12/2009</p> <p style="padding-left: 20px;">Van 18.30 tot 20 uur</p> <p>8 vogels, in stam en/of individueel (in eigen kooien)</p>	<p>vrijdag 18/12/2009</p> <p style="padding-left: 20px;">uitspraak om 19.00 uur</p>	<p style="text-align: center;">K.H.I.D.T. Hoevenen</p> <p style="text-align: center;">Café Schuttershof Kerkstraat 18 Hoevenen</p> <p>Inschrijven bij Vermincksel Luc, Camiel Verstraetenstraat 12, 9150 Bazel Keuring dinsdag-woensdag 15-16/12 Delsemme – Faes – res. Penasse</p>
<p>maandag 11/01/2010</p> <p style="padding-left: 20px;">Van 17.00 tot 20 uur</p> <p>8 vogels, in stam en/of individueel (in eigen kooien)</p>	<p>vrijdag 15/01/2010</p> <p style="padding-left: 20px;">uitspraak om 19.00 uur</p>	<p style="text-align: center;">L.Z. Halen</p> <p style="text-align: center;">Buurthuis Zelkstraat 3545 Halen - Zelv</p> <p>Inschrijven bij Vanschoonbeek Steven, Kapelstraat 17, 3570 Alken Keuring dinsdag-woensdag 12-13/01 Faes – Vermincksel – res. Vanoirbeek</p>

Open kooien K.N.B.B.

Inkooien	Uitspraak	Maatschappij – Adres lokaal	Inschrijven bij
zaterdag 20/11/09 17.00-19.00 Enkel 4	zondag 29/11/09	Kon. Eeklose Waterslagers Lokaal "Sparrenhof" Brugsesteenweg 183 9900 Eeklo	Van Verdegem Jozef Alf. DeTaeyestraat 17 9970 Kaprijke Tel. 093 73 78 03
zaterdag 28/11/09 Stam 1 Serie 1	zaterdag 05/12/09	Vogelvrienden Brugge Lokaal "De Wagenmakerij" Moerkerksesteenweg 104 8310 St Kruis Brugge	Calebout Werner Watervlietstraat 28 8310 St Kruis Brugge Tel. 050 36 45 71
zaterdag 05/12/09 Enkel 4	zondag 13/12/09	Kon. Verenigde Vrienden Antwerpen Lokaal "Bart" St Bartholomeusstraat 9a 2170 Merksem	Vanderborcht Stefan Peter Benoitlaan 33 2630 Aartselaar Tel. 038 44 69 41
zaterdag 12/12/09 Stam 1	zaterdag 19/12/09	Maldegemse Waterslagers Lokaal "Café Salastraete" Urselweg 47 9990 Maldegem-Kleit	Elias Luc Bloemendaelelaan 7 9990 Maldegem Tel. 050 71 46 58
zaterdag 19/12/09 Enkel 4	zondag 27/12/09	Meetjeslandse Zangkanarie Lokaal "Miami" Stationstraat 82 9950 Waarschoot	Soethaert Jackie Nieuwe Baan 23 9160 Eksaarde Tel. 093 28 09 05
zaterdag 02/01/10 Enkel 4 Stam 1 Serie 2	zondag 10/01/10 witte in enkel	<i>B.O.U. Kampioenschap</i> Kon. Eeklose Waterslagers Lokaal "Feestzaal Sparrenhof" Brugsesteenweg 183 9900 Eeklo	Van Verdegem Jozef Alf. DeTaeyestraat 17 9970 Kaprijke Tel. 093 73 78 03
zaterdag 09/01/10 Stam 1 Serie 1	zondag 17/02/10	Kon. Gentse Waterslagers Lokaal "Centrum Ten Berg" Halvemaanstraat 94b 9000 Gent	Dobbelaere Jeanine St Simonstraat 19 9050 Gentbrugge Tel. 092 31 38 66
zaterdag 16/01/10 Enkel 5	zaterdag 23/01/10	Vogelvrienden Brugge Lokaal "De Wagenmakerij" Moerkerksesteenweg 104 8310 St Kruis Brugge	Calebout Werner Watervlietstraat 28 8310 St Kruis Brugge Tel. 050 36 45 71
zaterdag 23/01/10 Stam 2 Serie 2	zaterdag 30/01/10	Kon. Eeklose Waterslagers Lokaal "Feestzaal Sparrenhof" Brugsesteenweg 183 9900 Eeklo	Van Verdegem Jozef Alf. DeTaeyestraat 17 9970 Kaprijke Tel. 093 73 78 03

Inkooien	Uitspraak	Maatschappij – Adres lokaal	Inschrijven bij
zaterdag 30/01/10 Enkel 4	zaterdag 06/02/10	Maldegemse Waterslagers Lokaal "Café Salastraete" Urselweg 47 9990 Maldegem Kleit	Elias Luc Bloemendaelelaan 7 9990 Maldegem Tel. 050 71 46 58
zaterdag 06/02/10 Stam 1 Serie 1	zaterdag 13/02/10	Meetjeslandse Zangkanarie Lokaal "Miami" Stationstraat 82 9950 Waarschoot	Soethaert Jackie Nieuwe Baan 23 9160 Eksaarde Tel. 093 28 09 05
zaterdag 13/02/10 Enkel 5	zondag 21/02/10	Kon. Gentse Waterslagers Lokaal "Centrum Ten Berg" Halvemaanstraat 94b 9000 Gent	Dobbelaere Jeanine St Simonstraat 19 9050 Gentbrugge Tel. 092 31 38 66

Aangeven van de vogels

- met de post ten laatste op de donderdag voor de wedstrijdweek, voldoende gefrankeerd
- telefonisch ten laatste de maandag van de wedstrijdweek voor 18 uur
- € 1,00 per vogel; catalogus € 1,00

Prijzen: één prijs per 15 vogels, 4 stammen, 8 series

Inkooien 's zaterdags van 13 tot 16 uur

Uitkooien op donderdag om 14 uur of op de uitslag

B.O.U.-Kampioenschap 2009 – 2010 **sectie B Belgische Waterslager – Canaris Malinois**

Ingericht door **Koninklijke Eeklose Waterslagers**
in het lokaal **Feestzaal "Sparrenhof"**
Brugsesteenweg 183
9900 Eeklo

Inschrijvingen Enkel 4 vogels – Stam 1 – Serie 2 – Witte 4 in enkel
tot do 24/12/2009 € 2,50 per vogel + € 2,50 voor de catalogus

bij **Van Verdegem Jozef Alf. DeTaeyestraat 17 9970 Kaprijke**
Tel. 093 73 78 03

Inkooien op zaterdag 02/01/2010 van 14 tot 17 uur

Teruggave van de vogels op donderdag 07/01/2010 vanaf 14 uur of op de

Prijzuitreiking op zondag 10/01/2010 om 16.30 uur

Receptie (van 15 tot 16 uur) op uitnodiging en alle deelnemers

Prijzen naar rato van 1 prijs per 15 vogels in enkel, 4 stammen of 8 series
herinneringsobject – trofeeën – medailles – rozetten – diploma's en
naturaprijzen

Gesloten kooien

Inkooien	Uitkooien	Club – wedstrijd
zaterdag 05/12/2009 van 10 tot 14 uur 4 vogels in stam + 2 in serie	zondag 13/12/2009 uitspraak om 15 uur	K.H.I.D.T. Hoevenen – N.S. Café Schuttershof Kerkstraat 18 Hoevenen
Inschrijven bij Vermincksel Luc, Camiel Verstraetenstraat 12, 9150 Bazel Keuring maandag-dinsdag 07-08/12 Faes – Janssens – Vanschoonbeek – Boes		
zaterdag 19/12/2009 van 13.30 tot 16 uur 6 vogels individueel	zondag 27/12/2009 uitspraak om 15 uur	K.B.W. Balen – N.S. 't Scholeke van de vennen Paepenbergen 12 Balen
Inschrijven bij Nuyts Victor, Driehuizen 3, 2490 Balen Keuring ma-di 21-22/12 Van Meir – Faes – Vanschoonbeek – Boes – res. Vanoirbeek		
maandag 04/01/2010 van 18.30 tot 20 uur 4 vogels in stam + 2 in serie	vrijdag 08/01/2010 uitspraak om 19 uur	K.G.W. Grobbendonk – N.S. Parochiecentrum Boudewijnstraat 10, Grobbendonk
Inschrijven bij Van Genechten Luc, Kolvenierstraat 18, 2200 Herentals Keuring wo-do 06-07/01 Janssens – Faes – Boes – Vanschoonbeek		
maandag 11/01/2010 van 17 tot 20 uur onbeperkt stammen en serie van 2 individueel max. 5 Inleg € 2,25 per vogel	zondag 17/01/2010 uitspraak om 15 uur en catalogus € 1,75	L.Z. Halen – O.S. B.O.U.-kampioenschap Buurthuis Zelkstraat Halen (Zelk)
Inschrijven bij Vanschoonbeek Steven, Kapelstraat 17, 3570 Alken Keuring wo-do 13-14/01 Keurmeesters aangeduid door de N.O.K. Receptie voor iedereen, voorafgaand aan de uitspraak		
zaterdag 16/01/2010 van 13 tot 16 uur 4 vogels in stam + 2 in serie	zondag 24/01/2010 uitspraak om 15 uur	L.W. Leuven – N.S De Kring J. Pierrestraat 74 3010 Kessel-Lo
Inschrijven bij Leys Ivo, Achturenstraat 35, 3010 Kessel-Lo Keuring ma-di 18-19/01 Faes – Janssens – Van Meir – Vanschoonbeek – Boes		

Inkooien	Uitkooien	Club – wedstrijd
zaterdag 23/01/2010 van 10 tot 14 uur 6 vogels individueel + 1 B-vogel	zondag 31/01/2010 uitspraak om 15 uur	K.W. Lummen – O.S. Sacraments Gilde Geneiken
Inschrijven bij Houben Leopold, Nieuwe Hazendansweg 16, 3520 Zonhoven Keuring ma-di 25-26/01 Geys – Penasse – Van Meir – Janssens – res. Mittemeyer		

maandag 01/02/2010 van 18 tot 20 uur 6 vogels individueel + 1 B-vogel	zaterdag 06/02/2010 uitspraak om 15 uur	K.C.E.M. Merksplas – N.S. K.B.F.K.-kamp. individueel Verbroedering de Toekomst Steenweg op Beerse 62 Merksplas
Inschrijven bij Van Roy François, Molendries 33, 2330 Merksplas Keuring wo-do 03-04/02 Geys – Penasse – Janssens – Faes – res. Mittemeyer		

zaterdag 06/02/2010 van 10 tot 14 uur 4 vogels in stam + 2 in serie + 1 Bvogel	zondag 14/02/2010 uitspraak om 15 uur	K.Z.S. Wijnegem – O.S. K.B.F.K.-kamp. stam + serie K.B.F.K. derby kampioenschap Cultureel Centrum Turnhoutsebaan 199 2110 Wijnegem
Inschrijven bij Meeusen Louis, J.P. Pittoorstraat 55, 2210 Wijnegem Keuring ma-di 08-09/02 Vermincksel – Van Meir – Janssens – Faes – Mittemeyer – res. Van Roy		

zaterdag 13/02/2010 van 10 tot 12.30 uur 6 vogels individueel + 1 B-vogel (gewest)	zondag 21/02/2010 uitspraak om 15 uur	K.M.K. Bonheiden – O.S. Gewest derby kampioenschap Ludwinahuis Zellaerdreef 2 Bonheiden
Inschrijven bij Faes Alfons, Bakestraat 13, 3140 Keerbergen Keuring ma-di 15-16/02 Vanschoonbeek – Boes – Van Meir – Van Roy – res. Vermincksel		

Gesloten clubwedstrijden

woensdag 23/12/2009	Keuring do 24/12 Vermincksel – Delsemme – Van Meir	K.B.W. Balen
maandag 08/02/2010	Keuring wo-do 10-11/02 Delsemme – Geys – Penasse – Vanschoonbeek – Boes	K.M.K. Bonheiden

BOU - Nieuws

58ste Wereldkampioenschappen te Matosinhos – Portugal

De Mondial gaat door in de 'Foire International de Porto' in de nabijheid van de luchthaven van Porto, van 15 tot 25 januari 2010 en is toegankelijk voor publiek van donderdag 21/01 tot en met zondag 24/01.

www.mundial2010.fonp.pt

Alle Belgische vogelkwekers die aangesloten zijn bij één van de 16 federaties die lid zijn van BOU-COM België mogen deelnemen. Alle ringen uitgegeven door deze federaties worden aanvaard. (Ringen moeten onbeschadigd, duidelijk leesbaar en van de juiste kleur zijn.)

Stammen en series kunnen onbeperkt ingeschreven worden; individueel max. 5. **Inschrijvingsformulieren**, ter beschikking bij de voorzitter KBFK, moeten correct ingevuld voor 10/12/2009 ingestuurd worden bij de secretaris BOU **Verbelen Jean Lievekensstraat 14 – 9255 Buggenhout**
Tel 052. 33.41.82 Gsm 0474.66.13.59 Email: jeanverbelen@skynet.be

De **inschrijvingskosten** bedragen € 16 per vogel en € 12 voor de verplichte catalogus. Deze moeten voldaan worden voor 10/12/2009 op het rekeningnummer **068-2179309-37** van de BOU.

Binnenbrengen van de vogels te 1730 Zellik, Gemeentelijke Feestzaal, Noorderlaan 7, op woensdag 13/01/2010 van 16.00 tot 22.00 uur.

Afhalen van de vogels te 1730 Asse (centrum), Zaal 't Smis, Hopmarkt op dinsdag 26/01/2010 vanaf 16.00 uur.

Na het succes van de voorgaande jaren, verwachten wij opnieuw massale deelname van de Belgische vogelkwekers aan deze Mondial.

De BOU wenst aan alle deelnemers veel succes toe !

Andre Rogiers

Algemeen Voorzitter BOU-COM België
Kalkoven 97- 1730 Asse Gsm : 0475.59.50.25 Email : a.rogiers@skynet.be

**Aan al onze vrienden,
leden K.B.F.K. en hun dierbaren
wensen we prettige feestdagen
en een gezond en vreugdevol 2010**

**A tous nos amis,
membres K.B.F.K. et leur famille
nos meilleurs voeux pour 2010**

Het bestuur - Le comité

**Verslag van de algemene ledenvergadering van zondag 15-11-2009
onder leiding van voorzitter Yvan Vanoirbeek**

1. Aanvang vergadering om 09u45'.
2. Naamafroeping van de clubs: enkel C.C.Winenne is afwezig.
3. Er wordt één minuut stilte gehouden ter nagedachtenis van Dhr. Jean Vanermen (voormalig lid van de Leuvense Waterslager).
4. Op- en aanmerkingen na voorlezing van het verslag van de algemene ledenvergadering van 20 september 2009 (periodiek nr. 5 van september-oktober 2009 blz. 2 en 3):

- op de keurdersvergadering van 6 oktober 2007 is beslist dat de stammen en de series van 2 apart dienen gekeurd te worden, zeker niet naast elkaar. Ter herinnering: de zes vogels van eenzelfde liefhebber op een individuele wedstrijd dienen bij voorkeur samen gehouden te worden, tenzij dit bijvoorbeeld om praktische redenen niet mogelijk zou zijn.

- K.B.W.Balen en K.M.K.Bonheiden bieden Grobbendonk hun hulp aan bij de organisatie van hun gesloten wedstrijd.

Het verslag wordt goedgekeurd.

5. Er is geen briefwisseling.
6. Bestelling wedstrijdbenodigdheden: deze werden voor aanvang van de vergadering door de materiaalmeester aan de afgevaardigden overhandigd.
7. Verzekering B.A. 2009-2010: alle clubs hebben gestort.
8. Speelkalender: de vogels mogen aangegeven worden via internet en dit eveneens 14 dagen op voorhand. Het aantal ingeschreven vogels dient aan de voorzitter van de 1ste Keurdersvereniging Yvan Vanoirbeek doorgegeven te worden. En vergeet niet de keurders tijdig te verwittigen, ook diegene(n) die niet moet(en) komen keuren. Is een aangeduide keurder belet, dan dient deze zelf voor een vervanger te zorgen (afpraak binnen het keurderskorps).

Er wordt opnieuw uitdrukkelijk verzocht geen vogels meer mee te geven vóór de uitkooidatum, inbegrepen de keurders, tenzij ingeval van heirkracht zoals o.a. de wedstrijd in open in Balen. Dit is enkel toegestaan voor de leden van de inrichtende club en hun helpers. Wees sportief tegenover de anderen!

De voorzitter dringt erop aan dat bij het inkooien de ringen worden gecontroleerd en dat de kooien uit het zicht afgedekt worden indien mogelijk. Ook vraagt hij aan de verenigingen erop toe te zien dat de vogels van liefhebbers die familie zijn of onder hetzelfde dak wonen van de keurder niet door deze gekeurd kunnen worden. Dit om o.a. kritiek te vermijden.

Nu er nog slechts 3 officiële wedstrijden in stam, 3 in serie van 2 en 3 individuele zijn, wordt men verplicht aan al de 3 wedstrijden van een regelmatigheids criterium deel te nemen wil men in aanmerking komen voor het klassement.

Voor het seizoen 2010-2011 stelt de voorzitter voor om een statutaire vergadering met de verantwoordelijken van de verenigingen in de loop van juni 2010 te beleggen om de speelkalender volledig klaar te krijgen en om eventueel te stemmen over gedane voorstellen.

Enkel voorstellen die voor **1 maart 2010** toekomen bij de voorzitter worden behandeld op deze statutaire vergadering. Te late inzendingen worden naar maart van het volgend jaar verplaatst.

9. B.O.U.-kampioenschap te Halen:

- op de B.O.U.-vergadering, waaronder sectie B, werd meegedeeld dat zangkleur voor witte vogels werd afgeschaft. Voor de witte vogels zijn nog maximum 5 vogels individueel toegestaan die dan nog enkel in een aparte klasse op zang zullen worden gekeurd, onder dezelfde voorwaarden als waterslagers geel. Na stemming, 7 vóór en 3 tegen, werd beslist dit toe te staan.

Voor zang wit werd de volgende puntenscala vastgelegd voor de K.B.F.K.:
goud minimum 105 p. zilver minimum 102 p. brons: minimum 99 p.
en de vogels moeten een watertoer gebracht hebben.

Voor zang geel werd de volgende puntenscala vastgelegd voor de K.B.F.K.:
In stam:
goud minimum 410 p. zilver minimum 395 p. brons: minimum 385 p.
In serie:
goud minimum 186 p. zilver minimum 180 p. brons: minimum 170 p.
In enkel:
goud minimum 105 p. zilver minimum 102 p. brons: minimum 99 p.
en de vogels moeten een watertoer gebracht hebben.

- de € 62,50 die de inrichtende club dient te betalen om het B.O.U.-kampioenschap te mogen inrichten komt ten laste van de club en niet van de K.B.F.K.

- de receptie, waarop iedereen is uitgenodigd, vindt plaats van 14u tot 15u voorafgaand aan de uitspraak.

10. W.K. Matosinhos in Portugal: € 16,00 per vogel en € 12,00 voor de verplichte catalogus. Witte waterslagers worden niet aanvaard. Inschrijvingsformulier te verkrijgen bij de nationale voorzitter Yvan Vanoirbeek.

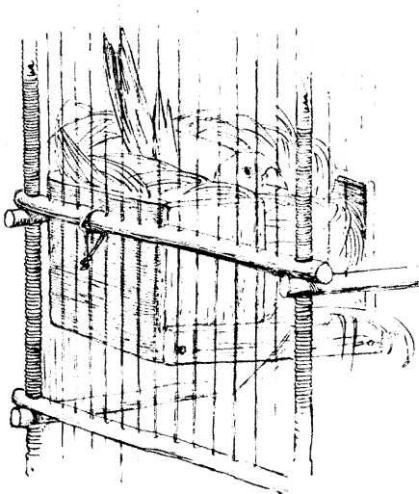
11. De prijs van de ringen en de lidgelden blijven onveranderd. De bijdrage van € 0,50 per aangesloten lid bij de K.B.F.K. voor de beker van de schoonste klokkende waterslag K.B.F.K. wordt na stemming, 9 vóór en 1 tegen, afgeschaft.

12. De ringenbestelling moet binnen zijn vóór 10 december 2009.

13. De adresgegevens op de website van de K.B.F.K. dienen aangepast te worden.

14. De voorzitter wenst iedereen een geslaagd speelseizoen toe en sluit de vergadering om 12u.

De secretaris, Van Roy François

Over zangleren bij vogels

Niet ieder vogeltje zingt zoals het gebekt is

door **Bart Houx**, (Sectie gedragsbiologie. Universiteit Leiden - Nederland)
in **Biotechniek** 2001 – nummer 40|2

Stel je voor: je loopt over straat en hoort een vrolijk gehinnik dat opklinkt vanaf de daken. Wanneer je verbijsterd omhoog kijkt, merk je tot je geruststelling dat daarboven geen paard te zien is. Wel een spreeuw. Een hinnikende spreeuw? Jazeker, het is één van de spectaculaire voorbeelden van geluidsimitatie bij vogels. Dat papegaaiachtigen en zangvogels zoals spreeuwen en spotvogels geluiden imiteren, zal bij veel mensen bekend zijn.

Veel minder bekend is dat ook alle andere zangvogelsoorten beschikken over een dergelijk speciaal leervermogen. Pas sinds de jaren zestig wordt systematisch onderzoek gedaan naar de verschillende aspecten van zangleren. Sindsdien is het wetenschappelijk onderzoek naar zangleren een belangrijke pijler in de leerpsychologie, gedrags- en neurobiologie, en de belangstelling groeit nog immer. Dit artikel geeft een globaal overzicht van de achtergronden van dit fascinerende onderzoeksveld.

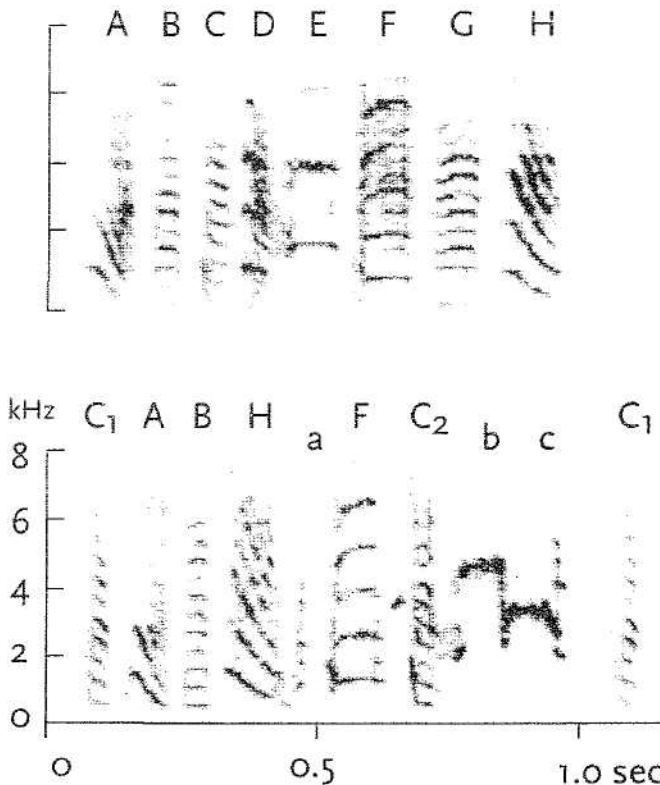
Zangleren

Vrijwel alle vogelsoorten kunnen een heel scala van geluiden produceren, afhankelijk van de omstandigheden (b.v. angst- of voedselroepen). De zangvogels (zoals roodborst, merel en mees) produceren de meest uitgebreide en melodieuze geluiden: de zang. Op grond hiervan worden ze van oudsher onderscheiden van niet-zangvogels (b.v. hoenderachtigen, meeuwen en duiven). Het vermogen tot zingen is met name afhankelijk van twee anatomische structuren die bij zangvogels complexer zijn dan bij andere soorten: de syrinx (een soort strottenhoofd) en een aantal gespecialiseerde hersenstructuren voor de ontwikkeling en het voortbrengen van de zang. Er is bij de zangvogels een grote variatie aan zang te vinden: van één simpel liedje (tjif-tjaf) tot een uitgebreid repertoire van complexe liedjes (nachtgalen kunnen tot 200 verschillende liedjes zingen). Maar hoe verschillend ook: alle zangvogels hebben hun liedjes in meerdere of mindere mate aangeleerd. Dat wil zeggen: de mannetjes, want meestal zingen de vrouwtjes niet of nauwelijks.

Er bestaan verschillende methoden om het zangleervermogen aan te tonen. De eerste is om vogels te laten opgroeien zonder dat ze ooit zang van soortgenoten kunnen horen. Bij de meeste niet-zangvogels (b.v. duiven) zal dit niet leiden tot het voortbrengen van abnormale geluiden. Zangvogels daarentegen, zullen een zang ontwikkelen die duidelijk afwijkt van de

soortigen zang. Een overtuigende methode is om jonge zangvogels te laten opvoeden door pleegouders. De pleegjongen zullen liedjes ontwikkelen die niet lijken op die van hun biologische ouders, maar op die van de pleegouders, zelfs als die van een andere soort zijn. Deze methoden zijn echter aan het laboratorium gebonden en dus niet altijd bruikbaar. Maar ook uit veldstudies komen aanwijzingen dat zang aangeleerd wordt. Bij veel zangvogelsoorten komen bijvoorbeeld dialecten voor: een Twentse vink zingt op een kenmerkende manier anders dan een vink uit Brabant.

Pas vanaf de uitvinding van betrouwbare hifi-geluidsapparatuur, werd het mogelijk het zangleerproces systematisch te onderzoeken. In combinatie met de uitvinding van de 'sonograaf', een apparaat dat geluidskarakteristieken weergeeft in een tweedimensionale grafiek, is het nu mogelijk de liedjes op te nemen om ze in detail met elkaar te vergelijken (afbeelding 1).

Afbeelding 1. Sonogrammen van twee verschillende zebra vinkliedjes. Op de x-as staat de tijd weergegeven (een zebra vinkliedje duurt ongeveer 1 seconde); op de y-as staat de frequentie (toonhoogte) van het geluid. Een zebra vinkliedje bestaat uit duidelijk in de tijd van elkaar

gescheiden elementen (acht in het bovenste liedje, aangegeven met hoofdletters). Het bovenste liedje werd via een luidspreker regelmatig in de kooi van een jong mannetje afgespeeld. Het onderste sonogram is van het liedje dat dit mannetje uiteindelijk ontwikkelde. Door vergelijking van de elementen uit beide liedjes valt af te leiden dat het mannetje 5 van de 8 elementen (A, B, C, F en H) uit de voorbeeldzang geïmiteerd heeft (62.5%). De overige elementen in het liedje zijn improvisaties (a, b en c) of variaties op een geïmiteerd element (C₁ en C₂). (naar Houx)

Bovendien werd het mogelijk een opgenomen liedje af te spelen voor een jonge vogel. Zo kan men nagaan hoeveel een jonge vogel van een bandopname leert onder goed gecontroleerde laboratoriumomstandigheden. Zoals in Afbeelding 1 te zien is, kunnen jonge zangvogels inderdaad hun liedjes leren van een bandopname, zonder dat daarbij enige vorm van contact met soortgenoten nodig is.

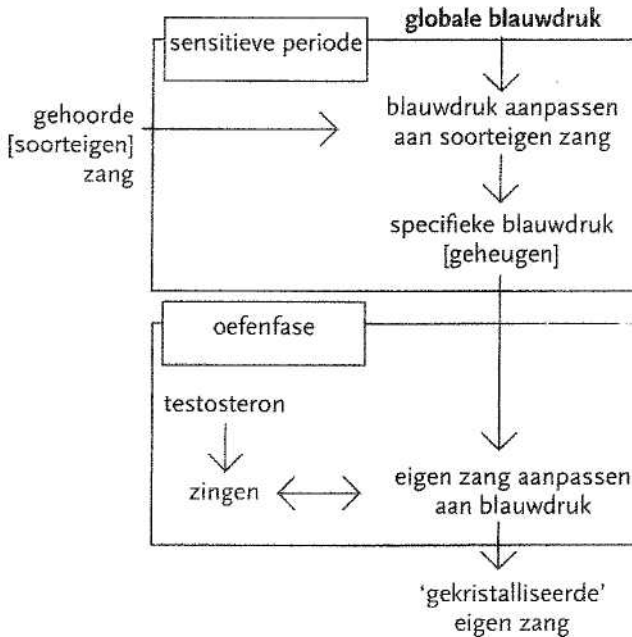
Bijzonder proces

Hoewel veel zangvogels in staat zijn allerlei geluiden te imiteren (denk aan de hinnikende spreuw), ontwikkelen de meeste uiteindelijk duidelijk herkenbare soorteigen liedjes. Hierdoor is, tot grote opluchting van menig vogelaar, de zang goed bruikbaar voor soortidentificatie: hoewel fitis en tjiptjaf qua uiterlijk nauwelijks verschillen, is het verschil in zang direct hoorbaar. Een veelgestelde vraag is hoe het komt dat de meeste zangvogels juist hun soorteigen zang imiteren, en niet andere geluiden die ze regelmatig hoorden.

Uit de vele studies naar zangontwikkeling blijkt dat we te maken hebben met een bijzonder leerproces, dat op een aantal manieren sterk gestuurd wordt.

In de eerste plaats hoeven zangvogels niet alle aspecten van hun liedjes aan te leren. Ook zangvogels die van jongs af aan nooit zang hebben gehoord ontwikkelen liedjes die, hoewel duidelijk afwijkend, toch enige soorteigen kenmerken bezitten (bijvoorbeeld een bepaald ritme). Bovendien imiteren de meeste jonge vogels bij voorkeur liedjes van de eigen soort wanneer ze de keuze krijgen tussen liedjes van verschillende soorten. Het lijkt er dus op dat ook zangvogels ter wereld komen met enige algemene kennis over soorteigen zang: een soort *blauwdruk* voor de liedjes. Aangenomen wordt dat jonge vogels tijdens het zangieren vooral aandacht geven aan geluiden die enige overeenkomst vertonen met de blauwdruk. De zo verkregen ervaring met zang kan de blauwdruk nader invullen zodat de aandacht zich steeds meer richt op specifieke liedjes. (Afbeelding 2)

In de tweede plaats is het zangleren bij veel zangvogels gebonden aan een bepaalde periode. Alleen tijdens deze 'sensitieve periode' kunnen de vaak nog jonge vogels bepaalde liedjes of andere geluiden in het geheugen opslaan. Als een vogel voldoende ervaring met zang heeft opgedaan, eindigt

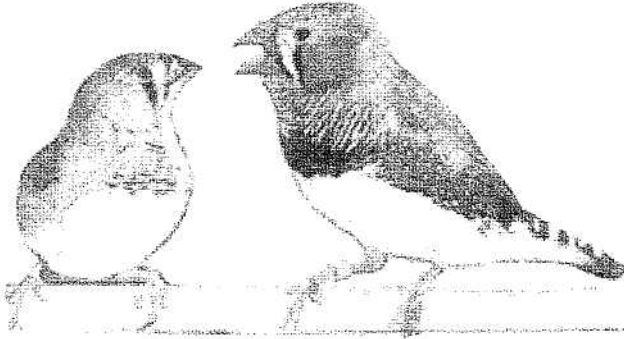

Afbeelding 2. Schematische weergave van het meest gangbare model voor het zangleerproces, (naar Catchpole & Slater)

de sensitieve periode en kan de vogel geen nieuwe geluiden meer aanleren. In veel gevallen beginnen de vogels de aangeleerde geluiden pas later zelf te oefenen, soms zelfs maanden later. Eerst vaak zacht en met veel variatie, maar uiteindelijk in duidelijk herkenbare liedjes die nauwelijks meer veranderen. Deze 'gekristalliseerde' liedjes kunnen zowel bestaan uit geïmiteerde als uit zelf geïmproviseerde elementen. Indien een jonge vogel weinig, of sterk van de blauwdruk afwijkende zang hoort tijdens de sensitieve periode, zal het aantal geïmiteerde elementen kleiner zijn. Een aantal zangvogelsoorten (b.v. kanaries en spreeuwen) kunnen gedurende het hele leven hun liedjes veranderen. Maar ook deze vogels leren de nieuwe liedjes voornamelijk tijdens een jaarlijks terugkerende sensitieve periode. Ze oefenen deze liedjes meestal in het vroege voorjaar, waarna de zang gedurende de rest van het seizoen niet meer verandert.

Een derde voorbeeld van een sturend mechanisme in het zangleerproces is het effect van contact met soortgenoten. Jonge vogels imiteren niet zomaar liedjes die ze het meeste horen, maar ze hebben een voorkeur voor liedjes van soortgenoten waarmee ze het meeste contact hebben. In veel gevallen zijn deze 'zangmodellen' volwassen mannetjes uit aangrenzende territoria,

wat het ontstaan van omgevingsdialecten kan verklaren. Een aantal (vaak niet-territoriale) soorten, zoals de zebra-vink (Afbeelding 3), leert vooral van de vader, waardoor een familietraditie van zang ontstaat.

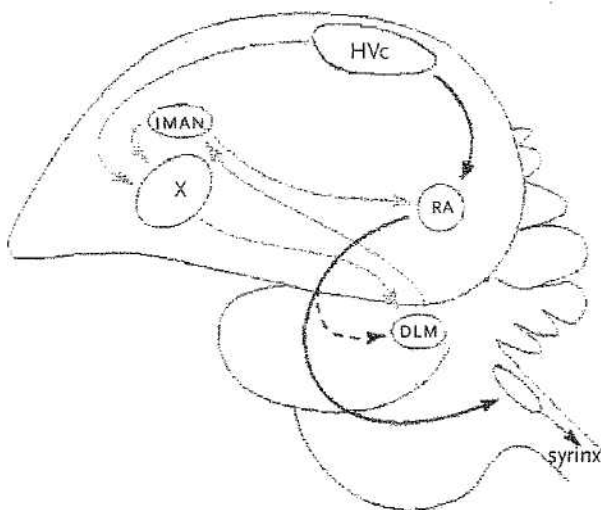
Afbeelding 3. Tijdens hun sensitieve periode (ongeveer in de tweede levensmaand) hebben jonge zebra-vinkmannetjes (links) een grote belangstelling voor zang van volwassen soortgenoten (rechts), vooral de vader. (naar foto van dr H. Berkhoudt, Leiden)

Met name uit afspreekexperimenten werd het belang van sociale omgang duidelijk. Vrijwel alle zangvogelsoorten leren meer en beter van een soortgenoot dan van een opname. Lang heeft men daarom verondersteld dat er tijdens de omgang met een zangmodel iets speciaals gebeurt, een bepaald gedrag of geluid, dat het zangleren vergemakkelijkt. Er zijn echter steeds meer aanwijzingen dat het een combinatie van allerlei factoren is (van heel specifiek gedrag tot geluidskwaliteit), dat er toe leidt dat liedjes tijdens direct contact met een soortgenoot makkelijker geleerd worden dan zonder de mogelijkheid tot enig contact (1). Bovendien speelt sociale omgang niet alleen een rol bij het aanleren van zang, maar ook bij de verdere ontwikkeling van een zangrepertoire. Een sterk voorbeeld is de Amerikaanse cowbird, waarvan de vrouwtjes met een kleine vleugelbeweging reageren op bepaalde liedjes van een jong mannetje, juist deze liedjes neemt het mannetje op in zijn uiteindelijke zangrepertoire. Uit onderzoek met cowbirds, maar ook met spreeuwen, blijkt dat deze vogels niet alleen geluiden leren van hun soortgenoten, maar ook leren onder welke omstandigheden ze te gebruiken,

Neurobiologisch model

De bestudering van de neurobiologische achtergronden van het zangleerproces is erg vruchtbaar gebleken voor de kennis over ontwikkeling van leren en geheugen.

Een praktische reden hiervoor is dat het eindresultaat, het aangeleerde liedje, onder laboratoriumomstandigheden precies vergeleken kan worden met het voorbeeld. Doordat veel vogels een oefenfase doormaken kan men de vorderingen op de voet volgen. Door moderne experimentele technieken, is het bovendien mogelijk te bepalen welke hersengebieden tijdens het zangleren actief zijn. Zo is aangetoond dat zangvogelmannelijkes kernen in hun brein hebben die speciaal bij zang betrokken zijn. Vrouwtjes hebben deze kernen niet, of in veel mindere mate en bij niet-zangvogelachtigen zijn deze gebieden zelfs geheel afwezig. Deze zangkernen zijn verdeeld in twee functioneel verschillende hersenbanen: één voor de productie, en één voor de ontwikkeling van zang (Afbeelding 4). De meeste van deze gebieden zijn ook betrokken bij het herkennen van soorteigen zang. Neuronen in deze zangkernen blijken in hun respons een onderscheid te maken tussen het eigen liedje, dat van het zangmodel en dat van een bekende of een onbekende soortgenoot.

Afbeelding 4.

Schematisch overzicht van het zangcontrole systeem in het zangvogelbrein. De bij de zangproductie betrokken motorische baan (dikke zwarte lijnen) begint bij de kern HVC (*high vocal center*) en loopt via de RA (*nucleus robustus in het archistriatum*) naar de syrx.

De bij de zangontwikkeling betrokken baan (dunne grijze lijnen) bevat de kernen X (*area X*), DLM (*dorsolaterale nucleus van de mediale thalamus*) en IMAN (*lateraal deel van de magnocellulaire nucleus in het anterieure neostriatum*). Door onderlinge verbindingen buiten deze hoofdbanen ontstaan ketens die feedback mogelijk maken. Met name de HVC en RA krijgen sensorische input, voornamelijk uit auditieve gebieden (hier niet getoond) in de voorhersenen. (naar Tramontin & Brenowitz)

De ontwikkeling van deze zangkernen is voornamelijk onderzocht bij kanaries. Doordat deze vogels ieder jaar opnieuw liedjes kunnen leren, is het mogelijk de veranderingen in het brein te volgen die dit mogelijk maken. Wat opviel was dat de zangleerkernen tijdens de sensitieve periode groter waren dan erna. Een destijds opzienbarende ontdekking was, dat in tegenstelling tot de toen geldende opvatting, in het brein van volwassen dieren toch nieuwe neuronen kunnen groeien (2). Niet alleen het aantal neuronen verandert tijdens de leerfase, maar ook de grootte, de morfologie en de synaptische verbindingen. Een dergelijk proces speelt zich ook af bij zangvogels die alleen in hun vroege jeugd een sensitieve fase ondergaan. Terwijl de overige hersendelen uitgedoofd zijn, of zelfs in volume afnemen, groeien de zangkernen rond de sensitieve periode juist extra snel.

Zangleeronderzoek speelt ook een belangrijke rol bij het begrip van het ontstaan van geslachtsverschillen in hersenen en gedrag. Illustratief is onderzoek met zebra's, waarvan de vrouwtjes normaal gesproken nooit zingen. Wanneer een vrouwtje direct na de geboorte uit het ei behandeld wordt met oestradiol, ontwikkelt haar brein zich op een mannelijke manier, waardoor het vrouwtje in staat is om zang te leren en te produceren. Op latere leeftijd hebben behandelingen met geslachtshormonen geen effect op de vocale ontwikkeling bij vrouwtjes. Ook bij de zangontwikkeling spelen geslachtshormonen een belangrijke rol. De zangkernen zijn gevoelig voor testosteron dat het leervermogen tijdens de ontwikkeling beïnvloedt, en dat bij volwassen vogels betrokken is bij de motivatie tot zingen.

Functie en evolutie

Naast de vraag hoe het zangleerproces verloopt, is er de vraag waarom zangvogels het vermogen hebben tot het leren van zang, terwijl de meeste andere soorten dat niet hebben. Omdat het zingen duidelijk gebonden is aan het broedseizoen, zijn de twee meest genoemde functies van zang: (1) een territoriaal signaal om rivalen af te schrikken, en (2) een seksueel signaal om vrouwtjes aan te trekken. Maar het aanleren van een dergelijk vocaal signaal lijkt niet persé noodzakelijk. Immers: veel niet-zangvogels, maar ook andere dieren, hebben geluiden met een vergelijkbare functie, die niet aangeleerd zijn (b.v. het koeren van duiven, het kwaken van kikkers, het burlen van herten). Behalve bij vogels is vocaal leren maar bij drie andere diergroepen aangetoond: bij vleermuizen, zeezoogdieren (o.a. walvisachtigen) en primaten. Wat opvalt bij de primaten, die toch bekend staan om hun vermogen tot na-ape, is dat alleen de mens in belangrijke mate geluiden (woorden) van soortgenoten leert. Door de leefwijze van de soorten die vocaal leren met elkaar te vergelijken, probeert men de functie van het vocaal leren beter te begrijpen. Het gaat hierbij steeds om zeer sociale soorten, met een grote en driedimensionale mobiliteit in een

complexe omgeving. Hoewel men veronderstelt dat vocaal leren van nut kan zijn bij het snel herkennen van leden uit de eigen groep, is er tot op heden nog geen bevredigende theorie voor de functie(s) van zangleren.

Een nieuwe en fascinerende idee laat zich het best illustreren aan de hand van een indrukwekkende serie recente studies door Payne (6) aan een "nestparasiterende" Afrikaanse zangvogel, die net als de koekoek, zijn eieren in het nest van een andere soort legt. Hierdoor kopiëren de jongen hun zang niet van hun eigen soort, maar van de "gastheersoort" waarbij ze zijn opgegroeid. Ook de vrouwtjes van de parasiet leren tijdens hun ontwikkeling de zang van de gastouders te herkennen (niet te zingen). Als gevolg hiervan worden zij op latere leeftijd juist door zang van de gastheersoort -of een imitatie daarvan!- aangetrokken. Op deze manier concentreert de voortplantingsactiviteit van deze parasieten zich rond de nesten van één bepaalde gastheersoort.

Desalniettemin lijkt het zangleervermogen een ingrijpende invloed te kunnen hebben op de evolutie.

Maar wat gebeurt er als de eieren toevallig in het nest van een andere gastheersoort gelegd worden? Indien de jonge parasieten dit overleven, specialiseren zij zich gedragsmatig binnen één generatie op deze nieuwe gastheersoort. Wanneer dit vaker gebeurt, kan er binnen de populatie parasieten een tweedeling ontstaan op basis van het gastheerspecialisme. Uit DNA-studies bij de broedparasieten blijkt dat zo'n gedragsmatige scheiding binnen één soort kan leiden tot een zeer snelle soortvorming, waarbij de parasietsoorten over de generaties heen ook in uiterlijk steeds meer gaan lijken op de gastheersoort (o.a. de eieren en jongen). Deze redenering over de interactie van aangeleerd gedrag en fylogenetische evolutie is nog speculatief, maar krijgt steeds meer experimentele onderbouwing. Het zou kunnen verklaren waarom zangvogelachtigen vergeleken met andere vogelordes een buitengewoon soortenrijke groep vormen, die bijna de helft van alle vogelsoorten omvat.

Ik hoop dat uit bovenstaande duidelijk is geworden dat het zangleerproces aan de ene kant erg flexibel is, waardoor zangvogels onder allerlei (afwijkende) omstandigheden in staat zijn om geluiden aan te leren; terwijl het aan de andere kant sterk gestuurd is, waardoor de meeste vogels uiteindelijk de juiste, soorteigen zang leren. Bovendien blijken er vele factoren van invloed op het zangleerproces, waardoor grote variaties tussen soorten kunnen ontstaan. Onderzoek naar het zangleerproces, en alles wat daarmee samenhangt, heeft inmiddels een toonaangevende rol verworven in verschillende wetenschappelijke disciplines. Ook in Nederland en België

zijn er een aantal universitaire laboratoria waar men zangontwikkeling bestudeert: in Leiden (Gedragsbiologie), Amsterdam (vu: Ontwikkelings- en Neurobiologie), Antwerpen (Biologie) en Luik (Vergelijkende Biochemie).

Literatuur

- 1 Houx B.B.: *The effectiveness of social interaction in zebra finch song learning*, Universiteit Leiden, Proefschrift, 1999.
- 2 Goldman S.A., Nottebohm F.: *Neuronal production, migration, and differentiation in a vocal control nucleus of the adult female canary brain*. Proceedings of the National Academy of Sciences - USA, 1983; 80: 2390-2394.
- 3 Catchpole C.K., Slater P.J.B.: *Birdsong; Biological themes and variations*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press: 1995.
- 4 Tramontin A.D., Brenowitz E.A.: *Seasonal plasticity in the adult brain*. Trends in Neurosciences, 2000; 23: 251-258.
- 5 Bottjer S.W., Arnold A.P.: *Developmental plasticity in neural circuits for a learned behavior*. Annual Review of Neuroscience, 1997; 20: 459-481.
- 6 Cate C. ten: *How learning mechanism might affect evolutionary processes*. Trends in Evolution and Ecology, 2000; 15:179-181.

**Wij gele zangers
verblijden uwe harten
brengen harmonie en geluk
bezingen de liefde ... !**

ZANG AANLEEREN

Het doelmatig aanleeren speelt een hoofdrol bij de Belgische Waterslager. Men kan hierbij twee welbepaalde methoden volgen.

Als men een of meer goede voorzangers ter beschikking heeft, kan men de jonge mannekens, twaalf à vijftien per leermeester, in diens onmiddellijke nabijheid brengen, zoo vroeg mogelijk, al ware het reeds van als de jongen nog in het nest liggen, en men late ze er bestendig bij.

Indien de leerlingen van echt goed Waterslagersras zijn, dan leeren zij den zang van hunnen leermeester af.

Alle andere zang, gepiep, getijlp of geschreeuw van andere vogels, wordt zorgvuldig geweerd.

De *leerkooi*, moet ruim wezen, doch zoo ingericht dat het geluid van 's leermeesters zang niet verloren ga in de ruimte. Zij moet langs alle zijden afgesloten zijn, 't zij met eene metalen plaat, (zink of plaatijzer) houten beschot of glad pleisterwerk. Het licht komt binnen langs een glazen deurtje. Dit moet zoo gemaakt wezen dat men, met doek of papier het licht kan verminderen naar behoefte. De lucht moet bestendig ververscht worden langs een band traliewerk of vluchtdraad, onder in de wanden of onder aan het glazen deurtje. Deze verluchtingsreepel hoeft niet hooger dan 5 of 6 cM. te wezen. Op die wijze, ingericht is er een goede *galm* in de zangkooi, wat men beproeven kan met er zelf in te spreken of te fluiten. Eene goede zangkast is langer dan ze breed is en wordt hoog genoeg gemaakt om het gewenschte *acoustiek* te bekomen.

Gedurende de eerste rui (kleine rui) leeren de jonge vogels bet beste. Daarom is het verkieselijkst ('t is zelfs noodzakelijk) in die periode den leermeester, op vollen zang, bij hen te laten, en wel tot zoolang hunne zangstudiën voltrokken zijn, d.i. van Kerstmis tot einde Januari, en voor de jonge broedsels wel tot Vastenavond.

TWEEDE LEERWIJZE

Van zoodra de jonge vogels zelfstandig zijn, brenge men ze ergens op eene plaats, waar ze geen zang van de oude vogels, noch welk ander gezang ook meer hooren. Als na de rui van den voor hen bestemden voorzangers deze weer op vollen zang komt, brenge men hem bij de jonge mannekens, hoe vroeger hoe beter, en liever in de 2e helft van Augustus dan in September. Het gebeurt echter zoo vaak dat de voorzanger eerst in November of December op zang komt en dan is het wel te laat voor de vogels der eerste broedsels, aangezien op dat tijdstip hun gezang reeds te ver ontwikkeld is om nog veel van 's voorzangers lied af te leeren. Vergeten wij niet dat de jongen der eerste broedsels eene goede hulp bieden kunnen bij de jongen der latere broedsels. B.v. treft het toeval dat de meest gevorderde jonge

vogels het gewenschte gezang hebben, dan dienen die tot leermeesters hunner oningevorderde kameraadjes.

De zang der jonge vogels in de leerkooi moet nauwgezet worden beluisterd en de vogels die storende zangfouten brengen onverwijld afgevangen en van de andere verwijderd. Blijkt de zangfout nog te verhelpen, dan kan de kweker zulke fouten-vogels ergens in eene verdonkerde kooi plaatsen, hen het zingen beletten, (in zeer verdonkerde kooi zonder zitstokken) om hen te verplichten van in dit soort tuchthuisje den zang der betere kameraden, onder leiding van den magister af te luisteren, opdat zij aan hunne eigene zangfouten verzaken, en ook goed zingen.

Men late de studeerende vogels zoolang bij de leermeesters, tot zij zangvast zijn. Vanaf Kerstmis kan men beginnen met het opkooien der jonge vogels, 't zij in inzet- 't zij in zangkooien, om ze daarin nauwkeurig te beluisteren, hun lied te bestudeeren, te ontleden, te vergelijken, te keuren en volgens hunne zangwaarde te rangschikken.

De kweker onderzoeke niet al te veel zangers ineens. Indien hij ze bij groepen van 6 tot 8 aan een examen onderwerpt heeft hij het meeste kans ze nauwkeurig te leeren kennen. Wil hij zijn onderzoek doen op een te talrijke groep, dan wordt hij wellicht overmand en zijne kans om de jonge zangers fijn te leeren kennen vermindert in evenredigheid van het aantal onderzochte vogels.

De puike, de prima zangers worden steeds afgezonderd van de andere van mindere klas gehouden. Zij zijn bestemd om het ras en het edele lied der B. W. in de naaste en verdere toekomst, te verfijnen immer beter, immer schooner, onophoudelijk strevend naar de volmaaktheid, voor zooveel zij in W. S. zang kan worden bereikt.

Om te sluiten zij nog aangehaald dat onze B. W. inderdaad dichter bij den natuurvogel staat dan zijn broeder, de Harzer, en, dat de B. W. geen muziek-automaat is, die immer dezelfde tonen in dezelfde orde voordraagt, doch zijne veeltallige, kristal heldere strophen afwisselend uitgalmt.

Waterslagersliefhebbers, zich de les der ondervinding ten nutte makend, leerden inzien dat het kanarielied niet wezen mag als een artikel der grillige mode. Artikel dat volgens het humeur of de berekeningen der toonaangevende industrieelen, van vorm, snede of kleur moet veranderen, wil de mode voor hen eene bron van inkomsten worden. Daarom houden wij logisch vast aan het positieve, natuurlijke schoone, vinden heden schoon wat zij gister mooi vonden, trachten evenwel immer naar nog schooner nog mooier, doch verwerpen de grillige nieuwsgezindheid en de slaafschheid der „conventie”.

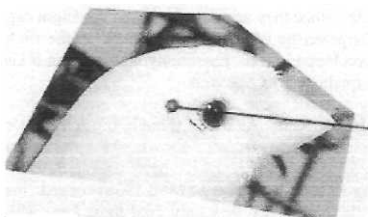
Wat mooi is, is mooi omdat het mooi is, doch niet omdat Piet of Jan het mooi noemen met het inzicht er voordeel uit te trekken ten nadeele hunner mededingers. JULI 1922 - B. PELEMAN, Borgerhout (Antwerpen).

Zou dit waar kunnen zijn ?

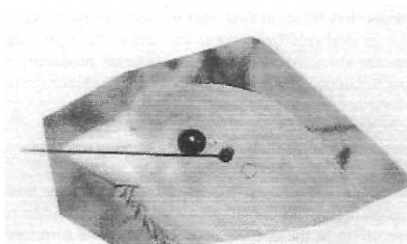
Het internet of wereld wijde web (netwerk) van computers is een bijna onuitputtelijke bron van informatie. Je kan het zo gek niet bedenken of je krijgt op je vraag, pagina's met antwoorden, meer dan je wil of kan nalezen! Anderzijds is het ook zo dat iedereen die dat wil, er om het even wat kan posten: tekst, afbeeldingen, geluid, film, ... om het aan de ganse wereld te presenteren.

Het zal dus duidelijk zijn dat hetgeen je op het internet allemaal tegenkomt met zeer kritische ogen moet bekeken worden. Wie heeft het daar geplaatst? Is het een persoonlijke pagina of van een officiële organisatie? Staat het op een website van de overheid of van een toonaangevende onderwijsinstelling? Is het wetenschappelijk onderbouwd of zijn het persoonlijke ideeën en worden deze dan ook nog op andere pagina's bevestigd?

Zo ook vond ik het volgende op het internet.

man

pop

Geplaatst (15-01-2005) door Johannes Clauss, Wuerttemberg (Duitsland), een keurmeester harzer in opleiding.

Als de denkbeeldige rechte lijn vertrekend op de snavelpunt, volgens de scheidingslijn tussen boven- en ondersnavel (gebruik eventueel een lange naald of ander dun en recht voorwerp) door het oog loopt is het een mannelijke vogel; loopt ze onder het oog is het een vrouwelijke. Het oog van de pop zou wat hoger in het kopje zitten of anders gezegd, haar kopje wat hoger gewelfd zijn. Volgens de auteur wisten de kwekers van destijds in de Harz dit al, maar de tand des tijds zou deze kennis gewist hebben.

Klopt het of klopt het niet ?